

Celobert

Revista singular, local i de país

US DESITGEN BONES FESTES!

CAVE CANEM

ALIMENTACIÓ,
COMPLEMENTS I
ANIMALS DE COMPANYIA

Servei a domicili gratuït
CAVE CANEM

P. THEOLONGO BACCHIO, 16 - BLANES - TEL. 972 332 319

PAISU DE LA
DOLÇOR

Pâtisserie Onenck

Blanes

C. Jaume Ferrer, 2 - Tel. 972 33 03 80

Can Borràs

P GRATUÏT
PÀRQUING SABA

Carrer Ample, 14 a centre vila - Tel. 972 357 238 - BLANES

Casa fundada
1842

Can Burguet

CARNISSERIA
XARCUTERIA

Tel. 972 33 04 87 · can.burguet@gmail.com
Carrer Mollet, 2 · 17300 BLANES (Girona)

**Comerc
Blanes**

**Compartim
il·lusions!**

abbc.cat
#comerçblanes
#comptemambtu
f @ abbcblanes

Ignasi Blanch

Il·lustrador

Un parell de persones emprenen el vol! D'una manera simbòlica i amb ales, sorgeixen d'una fumera espessa i fosca per a sentir-se vius i no decaure després d'un temps d'incerteses. Una il·lustració positiva, en un temps ple de contrarietats, perquè val la pena ser més creatiu que mai i desplegar les ales per volar més amunt! ■

De l'editor

Hi tornem!

4**Valor afegit**

El municipalisme transformador

5**Vila de Blanes**

Gent i fets de la vida quotidiana

6**Vila de Lloret**

Gent i fets de la vida quotidiana

16**Parlem amb**

Joan Domènech i Moner

19**Música i país**

Pau Casals i El Pessebre

24**Vila de Tossa**

Gent i fets de la vida quotidiana

27**Digui digui**

Joan Antoni Hervias

28**Bruixes**

Potingues de Bruixes

32**Ciutadania**

24/7

5**Temps d'Art**

Les Altures

34**Cavil·lacions**

Anem a la Lluna

37**Natura i cologisme**

Disparitat de gènere

38**Lletres**

Fuster, Ferrater i Pagès

40**Va de llibres**

Novetats editorials

44

Una llengua no mor perquè els que no la saben no l'aprenen, una llengua mor perquè els que la saben no la parlen

El paper amb el qual confeccionem el **Celobert** prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals.

Els lectors de **Celobert** que ho vulgueu, podeu demanar que us fem arribar la revista en format pdf a info@celobert.cat

Celobert

Edició Costa Brava Sud
Noticiari i opinió de la vida quotidiana
Desembre 2022 | Núm. 205

Editor i director

Lluís Amat
639 082 976 | info@celobert.cat

Patrocinadors

Comptem amb el suport dels
anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic i maquetació

Maria Àngels Maresma

Col·laboradors

Aitor Roger, Bruna Solei,
Guifré Ripoll, Marina Garcia Carbonell,
Maria Joancomartí, Jaume Planas,
Pol Ginesta, Olga Casado,
Maximià de Bonós i Alba Lupiañez

Convidats

Enric Ramionet, Pere Robert,
Joan Felip, Vallarnau, Joan Casas,
Helena Taberner, David Moré,
Núria Draper, Joel Comas,
Josep Borrell, Germán Bartolomé

Fotografies

M. Assumpció Comas, Tomàs Solà,
Jordi Triadó, Arxius Municipals
i Ajuntament de Blanes, Lloret i Tossa

Il·lustracions

Joan Antoni Poch
i Maria Àngels Maresma

Consell lingüístic

Anna Camps i Puig

Dipòsit legal

GI-1121-2003 Cap part d'aquesta
publicació pot ser reproduïda o difosa
per cap mitjà sense permís de l'editor

DE L'EDITOR

Hi tornem!

Lectors, amics , després de quatre mesos d'absència d'edicions d'aquesta nostra-vostra revista per un problema greu de salut, tornem a ser-hi amb il·lusió i força, canvis i millores per celebrar el proper 20è. aniversari i seguir fent via amb la vostra confiança.

Celobert és un mitjà de comunicació singular, local i de país i NO té preu. Està impulsat per un col·lectiu amb voluntat de servei i competència contrastada.

El nostre canal comunicatiu és el web www.celobert.cat, on publiquem en pdf les edicions que, també en paper, ofereixen articles d'opinió, reportatges i entrevistes de l'actualitat cultural, social i política de la Costa Brava Sud (Blanes, Lloret i Tossa) en català. La nostra periodicitat és mensual. També fem edicions puntuals de llibres i dossiers monogràfics, en paper, sobre temes de gran interès sociocultural de les nostres contrades.

Ens financem amb publicitat. Ens adreçem a una comunitat interessada i sensible, als fets i gent, al passat i present, contrastant les fonts i sense caure en el pamflet. Apostem pel periodisme reposat del menjar poc i pair bé. També volem visualitzar i potenciar veus crítiques en l'àmbit de l'anàlisi i de l'opinió. Des de la nostra filosofia, creiem que una millor comunicació vol dir una millor ciutadania, més ben informada i més lliure, motivada i participativa per prendre decisions.

Us desitgem molt bones festes i millor benestar per a tothom pel 2023! ■

Celobert, crear bellesa i dir la veritat

Enric RamionetRegidor de l'Ajuntament
de Llagostera

Què s'espera d'un govern municipal? Què se n'avalua? Amb quines mesures, projectes i polítiques es guanya el favor de la població? Cal inaugurar piràmides? Organitzar espectaculars castells de focs artificials?

[...] O, fonamentalment, cal mantenir els carrers nets i la predisposició a agafar el telèfon a qualsevol hora? No convé menysprear res, l'obra pública és sempre l'actuació més visible i pot tenir efectes importants sobre la vida dels veïns i els carrers, les places i els equipaments, símbols tangibles del comú, haurien de ser objecte d'estima general i de cura extrema per part dels administradors i els administrats. I que no sempre sigui així també ens descriu com a societat.

És obvi que els serveis de l'ajuntament han de funcionar com un rellotge, amb eficiència i empatia, però el municipalisme, tal i com l'entenen els de la meua corda, no pot ser només una gestoria simpàtica amb molta habilitat pel màrqueting. I no ho pot ser perquè ni aquest és el millor dels mons possibles, ni aquesta és la millor època de la història. Vivim afectats pel múltiples crisis i múltiples amenaces: l'ecològica, la social, la democràtica, l'econòmica i la nacional. La nostra és una societat essencialment injusta a més d'insatisfactòria per a la majoria i qualsevol compromís polític que no passi per la simple voluntat de guanyar sou i cadira, hauria de perseguir la transformació de la realitat.

No ho esmento com un desig utòpic fàcil de proclamar sinó des de l'experiència de govern, després d'haver exercit el poder petit, condicionat, quasi desarmat que es pot exercir des d'un govern municipal, després d'haver tastat les agrors de qui viu amorrat a totes les carències però té les mans lligades en molts aspectes començant pels econòmics, de qui sap de les complexitats de la convivència, de les relacions socials i fins i tot de la pròpia condició humana. Els municipalisme transformador que reivindico és present en moltes voluntats polítiques que es concreten en programes electorals, però també en moltes experiències, pròpies i alienes, de polítiques municipals perfectament aplicables i aplicades.

La defensa del territori i la perspectiva ecològica com un element essencial, constitutiu i coherent. Les possibilitats d'utilitzar estratègicament la contractació pública i establir lligams amb l'Economia Social i Solidària per afavorir el bé comú, guanyar sobirania i combatre les crueltats del mercat. Les de relocalitzar l'economia i diversificar-la i

Antoni Poch

empènyer-la en tot allò que ens afavoreix col·lectivament, com les cures, la transició energètica o l'agricultura ecològica i contenir-la en aquells sectors que provoquen la precarització inevitable del treball o els efectes mediambientals devastadors. L'esforç imprescindible per garantir l'accés a l'habitatge amb inversió i polítiques públiques i destinar recursos a la lluita contra les desigualtats. La necessitat de situar el feminisme a l'eix, aquest feminisme essencial que reclama vigorosament la transformació de moltes realitats i una nova mirada sobre totes les coses. La de fomentar la participació, el compromís i la responsabilitat col·lectives, i el sentit de pertinença i de comunitat, la de treballar la memòria històrica i recordar-nos qui és i què vol el feixisme i situar en l'ànim col·lectiu la necessitat imperiosa de bandejar-lo. La de gestionar la cultura com un servei públic, com una potent arma transformadora que contraresti fins on es sigui possible les forces empobridores i destructives de la mercantilització i ens aproximem de manera plural, diversa i oberta, a les millors creacions del territori. I també com un instrument per crear vincles amb tots els territoris dels països catalans. La de la defensa del català de forma franca i desacomplexada, no només perquè és legítim sinó també perquè és enriquidor i convenient per a la cohesió i el combat contra les desigualtats.

I tot això, entre altres coses, des d'una cultura política que desconfia dels lideratges, de la professionalització i la jerarquització, que persegueix les possibilitats de la democràcia directa i sap que el pas per les institucions és només una etapa d'un compromís polític que ni hi comença ni hi acaba perquè de fet és un compromís amb la vida. ■

La tradició del pessebre a Blanes

L'Agrupació Pessebrista de Blanes, és una entitat blanenca sense ànim de lucre que, tot i estar legalment constituïda des de l'any 1995, té un recorregut centenari. És l'entitat responsable, juntament amb alumnes de l'IES Serrallarga i personal de l'Ajuntament de Blanes, de la instal·lació del pessebre monumental, cada Nadal, davant l'Ajuntament des de 1993

Així mateix organitza el **Concurs de Pessebres de Blanes (enguany serà la 92a edició), que es remunta a la dècada dels anys vint del segle passat**, i que s'ha celebrat ininterrompudament fins l'actualitat, exceptuant els anys de la Guerra Civil, i el 2021, a causa de la pandèmia de Covid19. Per la informació de què disposem, tant sols ens supera en antiguitat el concurs de Martoró. El concurs de Blanes, però, té una característica que el fa únic, ja que així com els altres són habitualment de pessebres artístics (fets amb guix, porexpan, etc.), realitzats per adults i que els reuneixen en una sala d'exposicions, local social, església, etc., per que siguin visitats i puntuats, el nostre tot i tenir algun pessebre d'aquestes característiques, majoritàriament són populars (suro, molsa i altres elements naturals), realitzats amb la col·laboració de la quitxalla i que el jurat visita a domicili.

L'objectiu del concurs és fomentar la construcció de pessebres, tant populars com artístics a les llars blanenques per tal de mantenir aquesta tradició tan nostra i afavorir les visites i intercanvis entre pessebristes

Les inscripcions al concurs s'obren a partir del dia 8 de desembre i resten obertes fins el dia laborable anterior al 25, Nadal. Es poden fer a qualsevol de les parròquies de Blanes, o bé, a Can Saura i a Can Borràs. Els pessebres inscrits s'agrupen en diferents categories: Institucions Popular, Institucions Artística, Infantil i Juvenil, Absoluta Popular i Absoluta Artística.

El lliurament de guardons té lloc l'últim diumenge de gener a la Sala d'Actes del Centre Catòlic (aquest acte també s'ha portat a terme en diferents edicions a la Casa de la Cultura, al Teatre Municipal i a l'Esbarjo Parroquial), amb la presència dels participants en el concurs, els responsables de l'Agrupació Pessebrista, l'Alcalde i diversos regidors de l'Ajuntament. Els guardons dels participants, finalistes i primers classificats, són realitzades per l'artista blanenc Sergi Ros.

Com s'ha comentat anteriorment, la major part de pessebres participants al concurs de Blanes són de tipus popular, que és el **pessebre tradicional català**. A causa principalment de la manca d'espai a les llars, la mida dels pessebres s'ha vist reduïda considerablement, tret de comptades excepcions, d'entre les quals en **destaca el de Can Bruno**. Es tracta d'un pessebre de dimensions considerables, que en ocasions supera els 25 metres quadrats, i que es pot veure pels 4 costats la qual cosa en dificulta la construcció al perdre'n la perspectiva. Conté infinitat d'elements naturals com ara suro, molsa, soques d'arbres, nius d'ocells, vespers, plantes, arbustos, etc. També hi ha una gran quantitat d'escenes representades a banda del naixement, els reis i la berenada. Hi podem trobar l'Anunciació, Josep i Maria buscant posada, la fugida a Egipte, un obrador de forner, un ferrer, pastors, pescadors, pagesos, etc.

Des de l'Agrupació volem animar les generacions més joves a agafar el relleu dels pessebristes blanencs més veterans i seguir així amb una tradició centenària ■

Pensa globalment, actua localment. Jacques Ellul

Joan Felip
Blanenc

Ple del 25
d'agost de 2022.
Foto: Eva Palau

«[...] Tot això fa pensar que hi falta una mica d'ordre a l'Ajuntament i que caldrà afinar bé a les properes eleccions municipals»

Al llarg de l'any hem tingut diferents mostres de desgovern municipal.

La primera i senzilla va passar diumenge 3 de Juliol, on van coincidir dues activitats autoritzades per l'Ajuntament.

Una, la típica audició de sardanes de diumenge al Passeig de mar. I l'altra, una festa de l'escuma celebrada amb música a tot drap a la platja, a prop de l'audició de sardanes.

No hi va haver prou autoritat per solucionar el problema, que per mi era senzill. Continuar la festa de l'escuma, sense música o amb la música molt més baixa i seguir amb les sardanes.

Sembla que la presència de dos regidors municipals no va servir per trobar la solució. Es va fer la festa de l'escuma i es va haver de suspendre les sardanes.

Ara bé, la mostra més gran de desgovern es va fer manifest a la ruptura del govern municipal d'ERC —Podem per causes que sembla no es poden dir. I que es van discutir al ple del passat mes d'Agost i en el que fins i tot, un membre del govern d'ERC li va dir al seu alcalde i cap de grup que seria ella la que marxaria del ple segons actués i fes l'alcalde en la direcció del ple. Ple que ningú sabia si s'havia acabat o no.

Cal afegir la sortida de grup de l'Ajuntament de quatre regidors durant aquesta legislatura, un del PSC, dos de Ciutadans i un del grup de Unides Podem, que van passar al grup mixt en comptes de sortir de l'Ajuntament i donar pas al següent de la llista del seu grup, es a dir, van per lliure.

En fi, tot això fa pensar que hi falta una mica d'ordre a l'Ajuntament i que caldrà afinar bé a les properes eleccions municipals. ■

Pots fer-ho tot, però no tot alhora. Betty Friedan

QUINES DEL CASAL

Dg. 4 /12	— TALLER D'HAVANERES
Dg. 11 /12	— SOMRIURES
Dg. 18 /12	— SOSTRE I DIGNITAT
DI. 26 /12	— BAR CASAL LA COOPERATIVA
Dg. 1 /01	— ACCIÓ CULTURAL ES VIVER
Dg. 8 /01	— SOCIAL ESPORT

C. MURALLA, 28 BLANES
DE 18 — 21H

Jaume Planas
Escriptor

Ja sabem que la cultura no interessa gaire als polítics perquè els creadors qüestionen el sistema, il·luminen clarobscur i desapareixen com autèntics franc-tiradors per denunciar injustícies, per radiografiar la corcada ànima humana o per assenyalar carències de la nostra societat

Vivim en un poble —quasi una ciutat— on si preguntem a cent habitants agafats a l'atzar per un tal Joaquim Ruyra o un Roberto Bolaño o un Àngel Planells, o un Domènec Reixach, la majoria dibuixarà una ganyota a la cara i contestarà N.P.I.

Ser profeta a la pròpia terra és difícil i encara és més complicat en un país on qui "triumfa" (verb perillós), o qui "destaca", és criticat o menyspreat perquè som envejosos de mena. També és cert que les vendes i la popularitat no han d'anar directament associades a l'excel·lència, ni que tots els artistes minoritaris i marginals són genis incompresos. El jutge més ferm és el temps que col·loca a tothom al lloc que li pertoca i el criteri per saber valorar una obra d'art, s'obté a base d'alimentar-se de tota mena de creacions aprenent a digerir i fer pòsit en el magatzem de les meravelles on desempreuats records d'un llibre, una pel·lícula, un quadre, una escultura, una cançó o una representació teatral.

Des de fa gairebé quatre dècades, el grup de teatre amateur El Mirall, porten el nom de Blanes arreu del país on tenen la possibilitat d'actuar. En aquests dos darrers anys, han aconseguit un ressò, un gran èxit, amb la seva darrera obra: *Garrí al forn amb composta de reineta*.

La companyia blanenca, dirigida en aquesta ocasió per una persona externa al grup, en Roberto G. Alonso (ex The Chancletes), ha ofert un espectacle musical inspirat en el cabaret, on han volgut posar en el punt de mira del seu teleobjectiu un dels mals endèmics de la humanitat: el masclisme producte de l'heteropatriarcat dominant. A partir d'unes cançons escrites per en Vázquez Montalbán interpretades en el seu moment per la Guillermina Motta, més algun tema que va ser cantat per la Sardà o la recent traspasada Núria Feliu, es succeeixen una sèrie de números musicals on es fa palès aquest món d'abusadors menyspreables i traspua algun valerós punt de revolta d'una nova dona empoderada que ha decidit dir PROU.

El teatre amateur ha d'afrontar diversos hàndicaps per conciliar la vida laboral, la familiar i les diferents obligacions del dia a dia... Per més inri, la peça del Mirall, va ser creada durant la pandèmia de la covid amb tots els entrebancs possibles: canvis d'emplaçament on assajar, confinaments, representacions ajornades, conuiu amb mascaretes, infeccions d'algun membre, alguna ficada de pota que acaba en una cadira de rodes temporal... Normalment triguen un any a engegar un treball fins que s'estrena. En aquest cas, van ser setze mesos. Però el resultat final ha obtingut una bona colla de premis i

reconeixement del món de la faràndula. Els passem a enumerar un a un i des d'aquestes planes, volem donar les gràcies per un treball d'anys que ha col·locat Blanes en el mapa del teatre d'aficionats del nostre territori. Una feina ben feta, demana abans que reconeixement i copets a l'esquena, mostrar respecte per la inversió d'hores i l'amor que un grup de persones anònimes —no només els actors formen la família El Mirall— li han dedicat esperant rebre a canvi el caliu dels espectadors i els seus aplaudiments. En total porten una vintena d'actuacions en poblacions com Lloret, Olot, Palafolls, L'Armentera, Santa Coloma de Farners, Fornells, Caldes de Malavella o Salt i l'agenda pel 2023 ja té algunes dates confirmades.

L'obra estrenada l'estiu del 2021 per festa major, va resultar vencedora el mes de maig en el 33è concurs amateur de teatre Ciutat de Tarragona. Es va alçar amb el premi a la millor direcció i espectacle. El guardó implicava poder actuar a la Fira de teatre de Tàrraga al setembre, al costat de companyies professionals de renom. En els darrers premis Butaca (concedits pels espectadors), l'actor Jordi Banacolocho, premi trajectòria, va confessar no ser capaç de discernir quan va deixar de fer teatre d'aficionat per passar a actuar com a professional. Reconeixia que la professió implicava rebre una remuneració pel seu treball, però tant si pujava a un escenari de barri com en una sala comercial amb una companyia de "veritat", la passió que hi abocava era la mateixa. No hi havia diferències.

Tan de bo, algú no aliè al món de la cultura encunyés un eslògan del que molts blanencs poguéssim estar-ne orgullosos com aquest: *Blanes, molt més que focs*

El "nostre porquet" també ha aixecat el Primer premi Rosa Florido a la millor creació teatral pròpia a Vilafranca del Penedès on també la van poder representar. I per acabar d'arrodonir els "trofeus" rebuts, la cierrereta del pastís ha estat inaugurar l'edició d'enguany del Fitag a Girona. El 23 d'agost, al teatre municipal de la ciutat dels tres rius, El Mirall muntava i mostrava el seu flamant espectacle.

Durant aquest període de temps, alguns membres del Mirall han ajudat a infantar l'obra *P de panallets* del grup blanenc Xiroia a més d'impartir un taller d'iniciació al teatre per alumnes de l'escola de idiomes de Blanes dins del programa de normalització lingüística del català.

El Mirall ha sembrat amb cura, humilitat i dedicació, com els terrassans blanencs d'ahir, dels qui molts de nosaltres descendim. El seu darrer treball, ha donat uns bons rèdits. Ara, ja estant cuinant un nou espectacle amb el títol provisional de *Projecte nebulosa* que servirà per celebrar l'efemèride dels seus 40 anys de vida. Aquesta vol ser la crònica d'un petit gran èxit d'una gent inquieta i creativa. Tan de bo, algú no aliè al món de la cultura encunyés un eslògan del que molts blanencs poguéssim estar-ne orgullosos com aquest: *Blanes, molt més que focs.* ■

Qui sap què serà capaç de fer la dona quan finalment sigui lliure. Betty Friedan

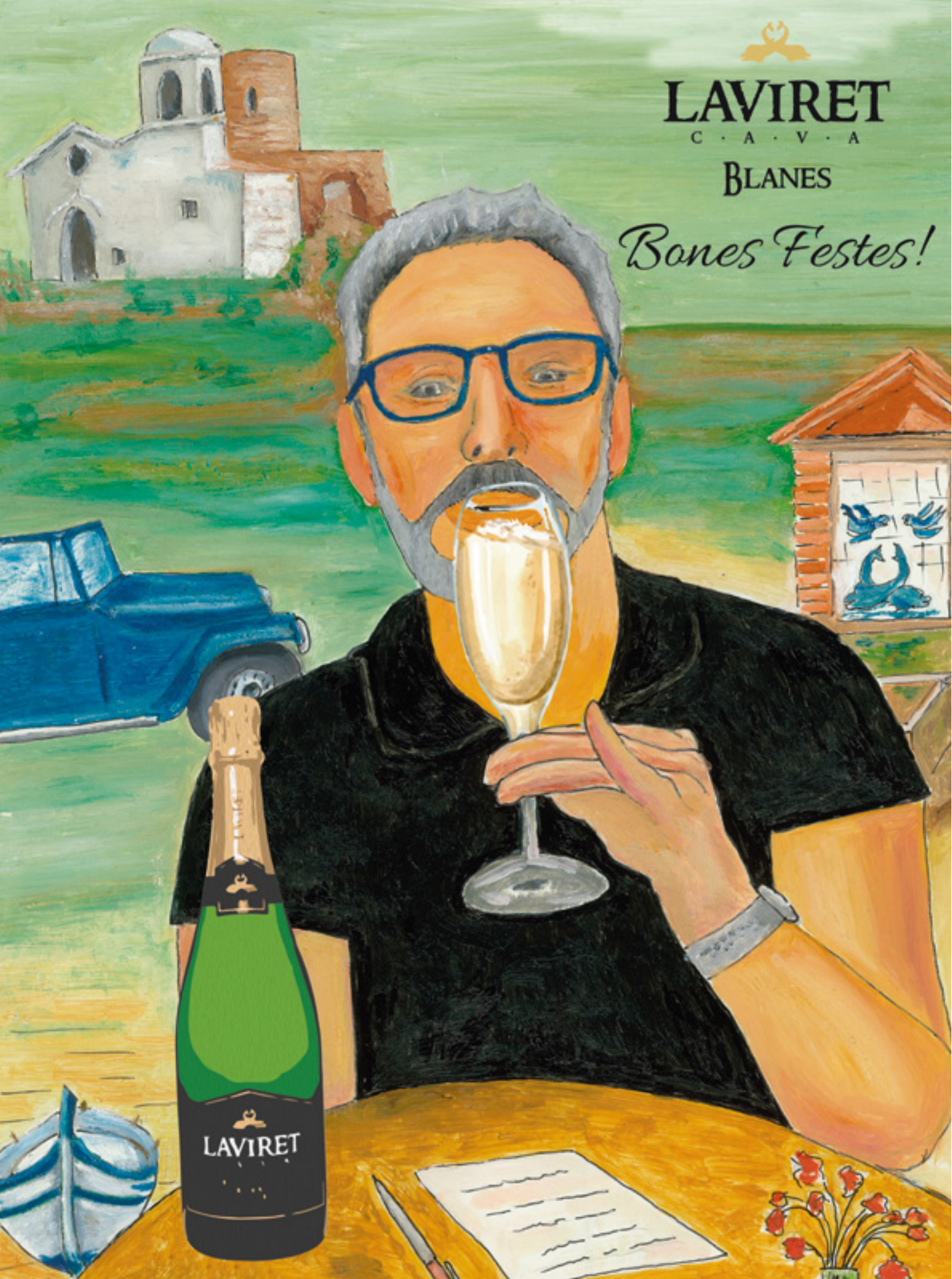

LAVIRET

C · A · V · A

BLANES

Bones Festes!

Llegir i punt

«El punt de llibre va néixer fa sis segles com a crossa de la memòria»

Fins al 1870 no es van fer els primers punts de llibre de paper, però sembla que és des de l'edat mitjana que se'n fan servir per marcar la pàgina, i se'n conserven fets de vitel·la, del segle XV, de quan els llibres encara es copiaven a mà. L'any 1854 el famós impressor de bíblies Christopher Barker en va regalar una a la reina Isabel I amb un punt de llibre fet de seda amb acabaments daurats. No he fet gaire recerca, m'he encomanat a la Viquipèdia, però volia arrencar amb aquest apunt perquè quedi clar d'entrada que el punt de llibre no és un invent recent de cap departament de màrqueting editorial. Convé aclarir-ho perquè avui dia la majoria de punts de llibre que corren per les cases són de propaganda i això ens pot portar a pensar que fa quatre dies que es van inventar i que sempre han tingut aquesta finalitat publicitària. Doncs no, el punt de llibre va néixer fa sis segles com a crossa de la memòria, per als que eren incapaços de recordar en quina pàgina s'havien quedat en la lectura, perquè una cosa és llegir una novel·la d'ara i una altra és llegir la Bíblia, que estic segur que va ser el primer llibre que va tenir punt.

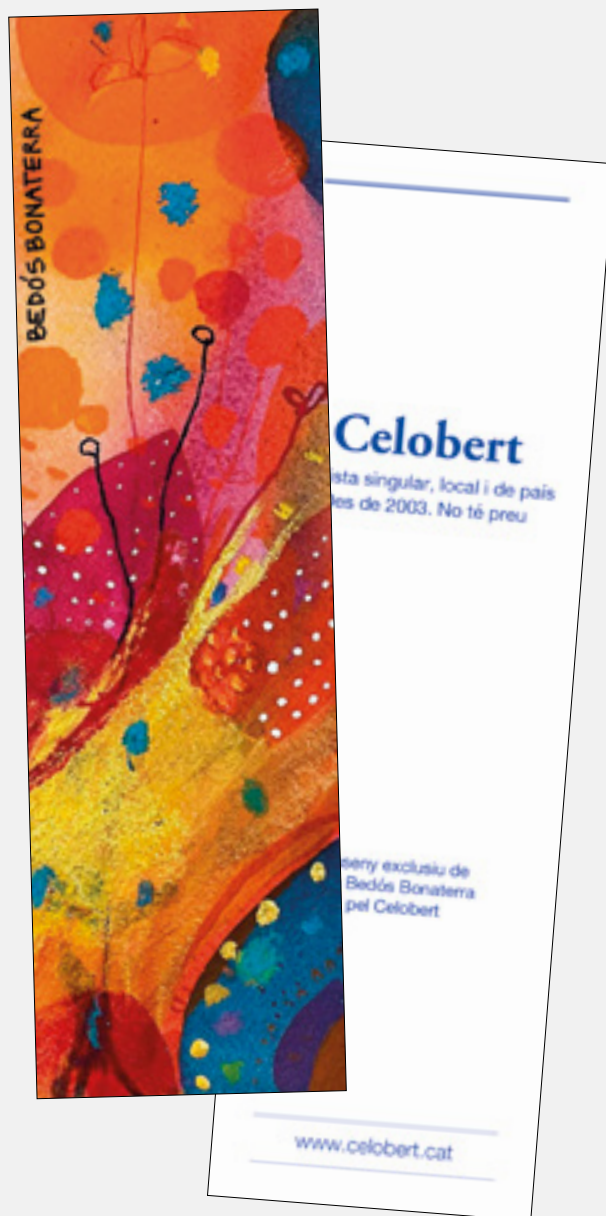
Us presentem un nou **punt de llibre** que podeu trobar a tots els punts de distribució del Celobert en paper. La creativitat és de l'artista blanenca **Laia Bedós i Bonaterra** que va atendre de molt bon grat, participar en aquesta edició dels **20 anys de Celobert**.

Lluís Amat, editor

Laia Bedós Bonaterra és artista pintora i terapeuta, experta en l'expressió d'emocions a través de la pintura. Amb la seva obra investiga els diferents estats vitals (emocionals) en relació amb els gests i els materials; i també la relació existent entre el fet íntim en connexió amb l'entorn i els altres. Des del 16 anys ha guanyat diferents premis de pin-

tura, com el 1r Premi d'Arts Plàstiques de la Generalitat, com també a Saragossa (Ibercaja) o Madrid (Grünental); i ha exposat en diferents galeries d'Art de Barcelona, Girona, Bilbao, París, Aix en Provence o Sao Paulo, entre d'altres.

Més informació a: www.bedosbonaterra.com

Anhel
el vostre centre d'estudis

C. Mont-Ferrant, 2, Local baixos - BLANES (Girona)
T. 606 16 98 53 - 620 59 59 68
anhel@centreestudisanhel.cat
www.centreestudisanhel.cat

Us desitja
Bones Festes
i un millor benestar
per el 2023

Pol Ginesta
Redactor

Escultura Julián
Cerón Bolaños.
Foto: Eva Palau

L'Ajuntament ha pogut tornar a restituir al seu lloc original, el Passeig de Mar, l'escultura anomenada 'Treball de Formigues', que representa aquest insecte minúscul reproduït a una mida gegantina, de més de dos metres d'alçada.

L'operatiu s'ha encarregat de supervisar-lo el Departament de Cultura i Festes del consistori blanenc que fa 10 anys ja va vehicular la possibilitat que la gegantina escultura es produís i *nasqués* a Blanes. El passat mes de juliol es va haver de retirar l'escultura del seu lloc original –una zona verda del Passeig de Mar– a causa d'haver patit un acte vandàlic que va malmetre la seva estructura.

Qui s'ha encarregat de fer les oportunes reparacions ha estat l'equip que habitualment treballa en les produccions de l'artista colombià Julián Cerón Bolaños.

Precisament el principal membre de l'equip que ha restaurat l'obra és el mateix fill de l'autor, Leonardo Cerón, qui ha viatjat des de Colòmbia per fer els treballs acompanyat de part de l'equip. El cost de la reparació ha anat

a càrrec de l'Ajuntament, que és responsable del seu manteniment d'ençà de l'acord de cessió a què van arribar fa deu anys.

UNA ESCULTURA QUE S'HA FET POPULAR EN UNA DÈCADA

Precisament ara s'han complert els 10 anys d'ençà que Julián Cerón va cedir l'escultura a l'Ajuntament. Des de llavors ha esdevingut molt popular tant entre els vilatans com els visitants, que aprofiten per fer-se fotografies al seu voltant.

L'escultura 'Treball de Formigues' es va inaugurar el 10 de juny de 2012, i té dues *germanes bessones*: a la ciutat d'origen de l'autor, Santiago de Cali, a Colòmbia, i a una Galeria d'Art de Barcelona, Julián Cerón va regentar i donar a conèixer durant molts anys amb una parada a la Fira d'Artesania del Passeig de Mar, on venia diverses peces de creació pròpia. Una de les que tenia més èxit era precisament la de la formiga, que va proposar-se fer a mida gegant.

Òptica Hospitalària

GRUP SANJUANÒPTICS | Des de 1940

BLANES - R. Joaquim Ruja, 47 - 972 331 132

LLORET DE MAR - C. de Narcís Fors, 11 - 972 097 513

TOSSA DE MAR - C. Ferran Aquiló, 4 - 972 341 163

MALGRAT DE MAR - C. del Mar 29 - 937 611 126

AURAL centre auditiu

opticahospitalaria.com

US DESITGEN BONES FESTES!

Cor ArsNovaLloret (Lloret de Mar), Coral La Igualtat (Gavà), Coral El Cor de la Vall (Lliçà de Vall) i Orquestra Simfònica Gratia Artis en concert, amb un total de 60 cantaires, 23 músics i un repertori musical que no et deixarà indiferent. T'ho perdràs?

Na dal Sim fò nic

17.12.22 / 19h / Teatre Municipal Lloret de Mar
12 € → El Puntet / Estanc n. 5 (C. Girona, 39) / arsnovalloret@gmail.com

Celobert

i Ceigrup
Blanes

**BON NADAL
I FELIÇ 2023!**

Advocats · Assessoria · Serveis immobiliaris

Anselm Clavé 5, baixos · 17300 BLANES (G) · Tel. 972 35 80 70 · realestate@ceigrupblanes.com

BIBLIOTECA
COMARCAL
DE BLANES

NOU HORARI D'ESTUDIANTS

1 DESMBRE — 31 GENER

DE DILLUNS A DIVENDRES DE 10 — 20.30H
DISSABTES DE 10 — 14H

Un any que ens obre el nou camí de ronda fins a Fenals

L'obertura d'aquest tram és un dels projectes més destacats que ha fet realitat el govern municipal aquest 2022

L'any polític també ha vingut marcat per la polèmica del radar de control de velocitat, que es va acabar retirant a la primavera

Camí de Ronda, Lloret. Foto: M. Assumpció Comas

El polèmic radar de control de velocitat de l'avinguda Vila de Blanes i l'esperada obertura del camí de ronda que uneix Lloret i Fenals són dos dels aspectes que han centrat la política lloretenca aquest 2022. Un any en què també és bo destacar que s'ha signat un conveni per construir 68 habitatges de protecció oficial amb lloguer accessible. En canvi, malauradament, les obres de la residència per a la gent gran encara no han començat.

Anem a pams. Comencem recordant l'assumpte del radar, que s'havia instal·lat l'estiu del 2021 i que es va acabar retirant la primavera passada, després d'haver generat molta polèmica. El dispositiu es va col·locar a l'avinguda Vila de Blanes, a l'alçada de la comissaria dels Mossos d'Esquadra. Des de l'equip de govern han defensat, sempre, que el seu objectiu era millorar la seguretat i que mai van tenir una voluntat recaptatòria. De fet, a principis d'any es va fer una roda de premsa en què es va assegurar que el dispositiu havia permès reduir un 53% la sinistralitat en aquest tram.

Això sí, en aquella mateixa roda de premsa s'anunciava que es milloraria la senyalització del radar, amb l'objectiu que tothom en fos conscient. D'aquesta manera, es donava resposta a les primeres crítiques de ve-

ïns i de grups polítics, que reclamaven que es fes més visible el dispositiu de control de velocitat.

Tant Lloret en Comú i Força Lloret, que estan a l'oposició, com Junts (que no Junts per Lloret) i el Millor, que no tenen representació municipal, van fer palès el seu malestar amb el radar. A més, un grup de veïns va presentar 800 signatures reclamant que es retirés. La decisió del govern local va arribar al març, quan va anunciar que, davant de la polèmica, retirava el radar. Al ple del maig, l'alcalde insistia en què la instal·lació del radar no havia estat un error, però havien decidit escoltar les queixes d'una part de la ciutadania i retirar-lo.

Pel que fa a les sancions, l'Ajuntament treballa per poder revocar les multes que es van posar en un termini curt de temps i que, per error, es van notificar de cop, totes juntes, sense que el conductor tingués marge per rectificar. Una mesura que afecta unes 5.000 multes, de les 20.000 que es van imposar mentre el dispositiu va estar activat.

Un altre aspecte a destacar d'aquest any, i que de ben segur que genera molt més consens, és l'esperada obertura del camí de ronda entre Lloret i Fenals. El 2022 començava amb la bona notícia que s'havia obert

el tram que uneix Cala Banyes i el Castell de Sant Joan. Un tros del camí de ronda que es va haver d'adequar per millorar-ne la seguretat. Així doncs, s'hi van instal·lar elements com passeres i tanques, a banda d'obrir-hi un parell de miradors espectaculars.

Però encara quedava feina per fer: el tram fins a Fenals seguia encallat perquè els propietaris d'una de les finques privades per on passa havien portat el cas al Tribunal d'Ajust i Preu. Aviat, però, aquest tribunal va determinar el valor de l'expropiació en 120.000 euros. Una quantitat que es va acceptar al ple del mes de març i, poques setmanes després, van poder començar les obres per fer realitat aquest projecte tan llargament reivindicat. Així doncs, cal celebrar aquesta bona gestió que millora considerablement un dels principals atractius de Lloret de Mar: els camins de ronda.

Precisament, aquest estiu també es va aprovar el projecte de millora del tram situat a la part nord del municipi, entre Cala Trons i Cala Gran. Unes obres que afecten més d'un quilòmetre, per millorar trams ja existents i incloure nous camins en indrets que fins ara no hi eren.

Ja a finals d'any, ha arribat una altra bona notícia per a Lloret que ha generat consens al ple municipal: la signatura d'un conveni amb l'Incasòl i amb l'Agència de l'Habitatge

de Catalunya per construir 68 habitatges de protecció oficial amb un lloguer accessible. Són uns pisos que han d'estar construïts i adjudicats en el termini màxim de quatre anys, a partir del moment en què s'hagi constituït el dret de superfície. Les bases per a l'adjudicació es decidiran més endavant, amb la participació de l'Ajuntament, però ja està establert que el 25% dels habitatges es reservaran per a joves de menys de 35 anys i un altre 25%, a persones vulnerables amb risc d'exclusió social.

Una de les espines que li queden clavades al govern municipal és que no hagin pogut començar les obres de la futura residència per a la gent gran. A finals del 2020, es va signar un conveni amb la Generalitat, pel qual, entre altres coses, s'acordava que els treballs havien de començar aquest 2022. Això, però, no ha estat així. Per intentar desencaillar el projecte, el ple va decidir, al setembre, que sol·licitaria a la Generalitat que li delegui la competència per poder fer la licitació per construir i gestionar la futura residència per a la gent gran i centre de dia. Si la Generalitat delegués aquesta competència, hauria de comprometre el finançament per poder licitar la construcció i gestió del nou equipament, on podrien optar diverses empreses. Esperem que s'acabi trobant el camí per fer realitat el que ja fa mesos que s'ha convertit en una necessitat per a Lloret de Mar. ■

Vallarnau
Col·laborador

La tradició pessebrística de Lloret, sobretot pel que fa a concursos, arrenca de 1935 quan, a redós del periòdic *Aires lloretencs* es va convocar el I Concurs de Pessebres a la llar de la localitat

Diorama. Foto: M. Assumpció Comas

Alguns lloretencs amb habilitats artístiques també van començar a fer pessebres de caràcter més ambiciós i, a vegades, gairebé monumental [...]

La tradició pessebrística de Lloret, sobretot pel que fa a concursos, arrenca de 1935 quan, a redós del periòdic *Aires lloretencs* es va convocar el I Concurs de Pessebres a la llar de la localitat. Amb alts i baixos i portat per uns organitzadors o per altres –i obviant, evidentment, el període de la guerra civil– va anar subsistint a través dels temps. Alguns lloretencs amb habilitats artístiques també van començar a fer pessebres de caràcter més ambiciós i, a vegades, gairebé monumental, com és el cas de la família Bernat, de la pastisseria, en la qual excel·lí el pare, Joan Bta. Bernat i Sarró i, més tard, els fills, Josep i Joan Bernat Montero. En aquella mateixa època (al voltant de 1950), un industrial afincat a Lloret, Joan Carcereny Díaz, muntava cada any en una habitació de casa seva, un pessebre artístic de grans dimensions que li venien a dissenyar artistes de Barcelona.

Als anys setanta del segle passat el rector Mn. Narcís Gispert i Regualta suggerí a Jaume Soliguer Cabruja –que és qui ens ho explica i que, junt amb Lluís Costa Servià portava els concursos populars des de la Parròquia– la possibilitat de fer un pessebre gros al mig de la sala d'exposicions situada als baixos de la Casa de la Vila. Soliguer va buscar ajuda en altres aficionats i es va fundar el nucli que, els anys següents, iniciaria les exposicions de diorames, primer a la mateixa sala de l'Ajuntament i posteriorment en altres llocs, com ara la capella dels sants Metges, el local parroquial de l'Erol i enca-

ra algun altre espai. També, després d'haver-ho fet a la sala municipal, cada any van instal·lar un pessebre amb figures grosses, en un dels jardins de la mateixa plaça de la Vila. Aquest grup promotor dels diorames el van integrar Jaume Barba Veguillas, Josep Gimeno Silvestre, Josep Ferrer Marqués, Jaume Soliguer Cabruja i, més tard, s'hi van incorporar Josep Maria Ferrer Guinovart i Xavier Termes Lorenzo. De tots aquests, Jaume Barba era d'ascendència banyolina i tenia amistat amb artistes de la ciutat de l'Estany que feien diorames i serví de pont per entrar en contacte amb aquests nuclis de pessebristes de Banyoles, Olot i altres llocs i aconseguir que portessin obres seves a les exposicions de Lloret i als concursos que llavors van iniciar, aglutinant, també, la participació d'autors lloretencs que s'hi van afegir. A les mostres lloretenques hi van participar, doncs, els Trayter, d'Olot, els Gratacós, de Banyoles, l'envelador Barris, de Salt, Alfons Vázquez, de Girona, els Blanch i Alum de Blanes, i altres noms significats, que van ser uns habituals de cada any. Al mateix temps, els lloretencs, que van anar foguejant-se i adquirint, també, una notable maduresa, van sortir a fora, a participar en altres concursos. Els més destacats van ser els integrants de la família Ferrer i també els Soliguer, Termes, etc. L'exposició de diorames ja és, doncs, una mostra tradicional lligada a les festes nadalenques i porta, a hores d'ara, al voltant dels cinquanta anys d'existència. ■

Joan Domènech i Moner, una vida dedicada a la cultura i el patrimoni

Marina Garcia i Carbonell
Historiadora de l'art

Una tarda calorosa d'estiu ens reunim al menjador de la casa de Joan Domènech i Moner, per parlar de la seva trajectòria dins del món de la cultura. El 2022 ha sigut un any de reconeixements i una bona ocasió per repassar, la vida i obra d'un lloretenc que, a nivell local i més enllà, ha encapçalat iniciatives, culturals, solidaries i polítiques. Autor de més d'una trentena de llibres i incomputables recerques, articles de temàtiques diverses com biografies d'artistes, estudis sobre la música popular i l'ensenyament, història d'entitats, narracions de viatges per mar, el món del turisme etc., ha estat un dels referents a seguir per tots aquells interessats amb la història local. En una conversa franca parlem amb ell de passat, present i futur.

Domènech ofereix la dedicació d'un plafó ceràmic a l'escriptor Esteve Fàbregas el 24 de juliol de 1991 a Santa Cristina.

Expliqui'ns com va arribar de l'educació al món de la cultura?

De petit m'agradava molt fer rodolins, la meva mare m'hi ajudava a casa i ho recordo amb tendresa. Sempre em vaig mostrar interessat en col·laborar en el teixit cultural d'entitats i associacions amb un gran sentit de responsabilitat de poder aportar i ajudar en el que bonament podia. Però a la meua vida hi ha un punt decisiu que és quan no continuo l'ofici de casa que era ser fuster. Em sabia molt de greu dir-li als pares que no volia seguir amb la tradició familiar. Vaig tenir la sort de tenir el suport del meu oncle matern, el compositor Domènec Moner i Basart, que havia tingut una infantesa semblant a la meua i em va aconsellar. Encara sembla que el senti: "Abans de dir que no seràs fuster als pares, vine cap a Barcelona viu la cultura de prop i així veuràs com t'hi trobes". D'aquesta manera, dels onze als catorze anys, vaig estar a la capital estudiant comerç al *Liceu Francés*, un col·legi internacional laic avançat al seu temps. Més tard un mestre va convèncer als meus pares que em canviés dels estudis de comerç per fer batxillerat superior. Un cop acabat, i pensant sempre en no marxar mai de Lloret i ser a prop dels meus pares encara que no fes de fuster, vaig estudiar la carrera de mestre que em permetria treballar relativament a la vora de casa. Al món universitari hi entro un cop casat combinant la feina amb els estudis. D'aquesta manera vaig endinsar-me en la roda de la història i la cultura. Sense pensar-ho al final la meua vida ha quedat marcada per aquest món. El meu oncle va ser una de les persones que em va influir més en dedicar-me al que m'he dedicat i hi estaré eternament agraït.

A banda de la figura del seu oncle, quines altres persones el van influir?

Des d'un punt de vista humanístic i ètic sempre m'he sentit molt influït per les ensenyances del meu primer mestre, Mossèn Pere Torrent. Com a historiador, cada vegada que agafo un pergami, revisc el temps en que Josep Maria Pons i Guri em feia de professor de paleografia, el recordo de manera molt entranyable era una persona amb moltes hores de vol, un savi i amb un punt d'humor perspicaç. D'altra banda no puc evitar parlar de l'Esteve Fàbregas i Barri també per mi va ser un cas semblant al del meu oncle. Era un home que havia nascut per dedicar-se a la literatura però a casa seva el van posar a fer l'ofici familiar de carnisser. Malgrat tot va aconseguir destacar com a escriptor i historiador deixant un fons documental espectacular, no parava mai d'escriure, investigar i treballar. Estic molt honorat que la família em

confies la primera tria i posada en ordre de tota la documentació abans de traslladar-la al Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar on ara està a la disposició de tots aquells que la vulguin consultar.

Sempre ha sentit predilecció per les arts i la música fet que l'ha portat a realitzar les biografies de diversos autors, escriptors i artistes. Quin va ser el seu aprenentatge envers aquest bagatge cultural?

Pel que fa al món artístic les circumstàncies m'han portat a estar molt proper al món de la música, al de les arts i la literatura. Tinc el defecte o la virtut que hi ha molts camps que m'apassionen però procuro tenir la suficient humilitat per parlar d'allò que més o menys domino. En el cas de la música tots aquells anys d'acompanyar al meu oncle em van donar un punt de vista i uns fonaments que potser no hauria tingut. Alhora em va permetre conèixer alguns autors dels quals en vaig poder fer la biografia assessorant-me sempre en els camps més estrictament musicals per aquells que n'eren especialistes. Pel que fa a les arts plàstiques, gràcies als càrrecs que he desenvolupat, he tingut la sort de poder veure moltes exposicions i actes en els quals participaven artistes de tota mena. Això em va portar a poder conèixer i mantenir una profunda amistat amb Domènec Fita, un trencador de motlles amb moltíssims aspectes que anaven més enllà de la meua visió clàssica i acadèmica de com havia de ser una obra d'art. En el seu estudi feia una recerca incessant en el camp creatiu com si fos un laboratori barrejava els materials com un alquimista. Ell em va ensenyar que la cultura també servia per millorar la capacitat de ser feliç de cada persona.

La figura de Llaverias ha sigut també objecte de la seva recerca. Que en destaca?

Joan Llaverias, està a les antípodes figurativament parlant de l'art de Fita. De fet la biografia d'aquest pintor va ser una de les meves primeres publicacions. Va ser el moment per poder recopilar i conèixer a través dels seus familiars la trajectòria més personal de l'artista. Per mi és un dels millors aquarellistes mundials i tenim la sort que ell triés els paisatges de Lloret per plasmar-los en la seva obra. Crec que s'hauria de poder visitar la col·lecció que tenim de manera permanent ja que, a banda de Vilanova i la Geltrú, on va néixer, Lloret és el poble que el va acollir durant molts estius i on va voler ser enterrat. És tracta d'una singularitat i un reclam que hauríem d'explotar més.

«Domènec Fita em va ensenyar que la cultura també servia per millorar la capacitat de ser feliç de cada persona»

Domènec Fita i Joan Domènech (biògraf) el dia de la presentació de la biografia (2014)

El president Joaquim Torra i Joan Domènech, a la festa dels Premis Bertrana, de Girona (2019)

Domènech acaba de ser elegit alcalde i rep la primera felicitació (de l'esposa)

Fa un any va deixar la presidència de la fundació Prudenci Bertrana, quin balanç en fa de la seva etapa com a president?

És un dels càrrecs que he desenvolupat en entitats que estic més orgullós de la feina que s'ha fet. Els Premis Bertrana avui ja són un referent en el panorama literari català, hi ha hagut una bona entesa amb les editorials i hem promocionat autors. Amb tot vaig considerar que m'havia de retirar de la presidència per donar pas a nova saba i noves mentalitats, vaig fer de pont entre els sectors més conservadors i els més trencadors.

Dins de la seva llarga trajectòria de quines entitats i associacions ha format part?

En la dimensió social em va honorar moltíssim formar part durant gairebé 16 anys d'*Aspronis*, una fundació sense ànim de lucre que vetlla pel benestar i desenvolupament dels col·lectius amb diversitat funcional i intel·lectual. En el seu moment l'ex-alcalde de Blanes, Dolors Oms, em va demanar ser-hi i així ho vaig fer fins fa poc. Ha estat una experiència enriquidora i molt positiva. Amb altres aspectes, en la vessant més cultural, he format part de la *Fundació Valvi*, la qual destina els seus esforços a la promoció del món de la cultura, la llengua i les arts plàstiques del nostre territori, Girona i comarques. També en aquest mateix àmbit cal fer menció a la *Fundació Fita* que ara encara més, un cop traspassat Domènec Fita, continua divulgant la seva obra i vetllant per la conservació i difusió del seu immens llegat artístic i conceptual.

Vaig ser alhora durant un temps delegat a Girona del Col·legi de doctors i llicenciats de Catalunya en el qual vaig desenvolupar una tasca més aviat de representació quan ha calgut donar a conèixer i fer present aquesta entitat en algun acte. He estat també membre del Patronat Eiximenis de la Diputació de Girona.

I a Lloret?

Concretament a Lloret sóc membre de l'Obreria de Santa Cristina, en la que he tingut el gran honor de ser obrer major durant 12 anys. Al Club Marina Casinet fa uns 30 anys que en formo part en el quals he exercit els càrrecs de secretari i actualment en sóc president.

I tot això ho ha simultaniejat amb l'àmbit polític.

Si, hi tant! Però mai hi he estat amb l'afany de poder moure els fils o d'obtenir una posició privilegiada envers el poble, sinó en tot cas per vetllar que la cultura i el patrimoni tinguessin el lloc que es mereixien en el consistori i dins l'imaginari dels lloretencs. L'any 1973 entro a formar part del govern local per mitjà del terç familiar, un moment en que ja es deia que la cultura no era rentable... Sempre em vaig oposar a aquesta afirmació tant poc fundada i plena tòpics. Més tard, el 1976, vaig ser tinent d'alcalde i finalment per un període curt, l'any 1979, vaig arribar a ser alcalde. Alguns mai em van perdonar el fet que no vaig permetre els tractes de favor dins de l'ajuntament. Això va penalitzar la meua continuïtat en les següents eleccions tot i que tenia moltíssimes ganes de continuar treballant pel poble. El 1996 vaig entrar a la Diputació de Girona on hi estaria al voltant d'un any i mig dedicat a la cultura i les publicacions. Des d'allà faria el salt al Departament de Cultura de la Generalitat on hi vaig estar uns vuit anys impulsant la cultura en tots els seus àmbits, el folklore, la cultura popular i el patrimoni tangible i intangible.

Destaca per ser un historiador i escriptor incansable. En que està treballant actualment?

Acabo de presentar, dins la col·lecció dels Quaderns de la Revista de Girona, el volum dedicat sobre Beget, el poble de la meua dona. Hi ha moltes coses que m'agradaria fer, redactar una biografia sobre el compositor d'Anglès, Pere Masats i Vilalta, l'estudi del culte de Santa Cristina en el territori espanyol, endinsar-me en els registres de nous pergamins... A vegades penso que hauria de fer-me un llistat de tot el que vull fer, però sóc una mica anàrquic i m'agrada anar canviant de recerca.

El 2022 ha estat un any de premis: El 29 de març va rebre el Premi Sant Roc de Vilablareix i el 24 de maig el Premi Ramon Fuster en reconeixement a la seva trajectòria pedagògica, cívica, cultural i política al servei del país i de la llengua i la identitat catalanes. Quina valoració en fa?

Estic molt content i ho he rebut amb il·lusió. Quan un es fa gran ja tens allò que deia en Cervantes “un pie en el estribo” i que valorin i reconeguin la teua trajectòria és una gran satisfacció personal. Tot i això penso que hi ha d'altra gent amb circumstàncies semblants a la meua que han treballat potser moltíssim per la cultura i, malgrat tot, no tindran mai l'oportunitat que he tingut jo de ser reconegudes. Per tant m'autoconsidero com una mena de representant de totes aquestes persones que han lluitat de manera incansable per mantenir la cultura i la identitat particular en l'àmbit local i territorial.

Forma part del Consell Assessor de la Capital de la cultura catalana 2023. Com creu que hauria de ser aquesta celebració?

Tot aquest tipus d'esdeveniments van molt bé com a revulsiu perquè ens obliguen a pensar sobre la cultura i el patrimoni locals, quines són les possibles efemèrides a celebrar i difondre els trets identitaris que ens diferencien com a poble. Recordo quan Lloret va ser nomenada Ciutat Pubilla de la Sardana l'any 1971, entre d'altres coses va servir per recuperar l'Aplec de Sant Quirze, que malauradament avui ja no es celebra. De la mateixa manera que commemorem centenaris, cinquantenaris de persones i fets rellevants de la nostra història, la Capital de la Cultura Catalana pot servir per aglutinar totes aquestes particularitats. El moviment associacionista hauria també de fer de puntal i ser un motiu d'orgull per tots els lloretencs i lloretenques. Hi ha un llistat de propostes prou interessants i variades

El president Pujol felicita Joan Domènech pel premi Ramon Fuster del Col·legi de Doctors i Llicenciats de Catalunya.

Els alcaldes de Lloret i Madrid, Domènech i Tierno Galvan, al costat del lloretenc que els lloretencs van plantar al Parc del Retiro (1983)

Domènech futbolista en un partit entre el consistori de Blanes i el de Lloret (1979)

Lloretencs assistents a l'entrega del premi Ramon Fuster a Joan Domènech, a Barcelona. (24-5-2022).

aportades pel teixit associatiu i algunes de particulars que, ben lligades, poden donar lloc a un any prou complet. Penso que es podria recuperar l'òpera *Marina*, de fet hi hauria de ser sempre, amb petit format, o com es pogués fer, habitualment en la cartellera dels espectacles a la nostra vila, com també recuperar la *Suite de Santa Cristina* de Joan Baptista Lambert... També reconec que la realitat pressupostària no és la més adient ens agradi o no. Ara per ara no vull pensar que siguin utopies...

Com veu la preservació de la identitat i tradicions lloretenques?

Lloret s'ha convertit en una vila plural i cosmopolita. Hi acollim moltíssimes nacionalitats i cultures. S'estan fent esforços tant a nivell institucional com a nivell ciutadà per poder preservar i fer difusió de la nostra cultura tradicional lloretenca. Hi ha moltíssimes entitats i gent que a nivell particular hi batallen dia rere dia. De tota manera caldria més voluntat per part de tots per poder mantenir aquest factor identitari. Amb això no vull abanderar un posicionament carca si no que, actualitzats als nous temps i a les noves realitats, fóssim capaços de construir un interès general i un sentit de pertinença de tots aquells ciutadans

de Lloret tant els de tota la vida com els nouvinguts. Se'm fa difícil pensar si la llegenda del Ball de Plaça de l'àrab i la pubilla lloretenca la podem explicar d'aquí uns anys sense ferir sensibilitats culturals, ideològiques o religioses. M'agrada pensar que això no arribarà a passar mai i que serem una societat prou madura com per conuiu plegats i mantenir les nostres tradicions. Els temps condicionen aquí també hi juga el paper del jovent que han viscut tots ells un Lloret molt diferent al que jo vaig viure i és natural que tinguin altres interessos o preferències.

I el camí de Lloret per posicionar-se com a destí que aportí un plus en la cultura i patrimoni?

Amb els últims anys s'han complert fites remarcables. La complexitat de Lloret com a destí turístic fa que sigui difícil assolir-ho. S'ha fet molt bona feina, però personalment penso que encara ens queda un gran camí per recórrer, desfer-nos de la imatge menys amable, i arribar a ser el que ens tocava per tot el valor que tenim com a municipi. Tinc l'obligació de creure fermament que amb tots els esforços que s'estan fent s'aconseguirà. ■

SALUT I BONES FESTES!

Farmàcia
Lourdes Vazquez Ruiz

C. EMILI MARTÍNEZ PASSAPERA, 9 | T. 972 346 187 | W 664 021 725 | LLORET DE MAR

El Pessebre

*Composta lluny del nostre país,
és pensant en ell que vaig sentir la música.
En plena guerra mundial,
va sortir-ne un himne a la pau.*

*“Uns mots per als catalans:
Que facin valer tots els seus drets
i que no oblidin cap dels seus deures”*

Pau Casals

Joan Casas
Músic

Fundació Pau Casals
Fotografies

L'HOME QUE FUMAVA AMB PIPA

El compromís del mestre Pau Casals amb el poble de Catalunya, la democràcia i la llibertat, va ser l'estel que il·luminà el camí i la trajectòria del nostre músic més preuat i aclamat de la història. La seva lluita en defensa de la pau s'escampà per tot el món.

El gran mag del violoncel del segle XX, nascut a El Vendrell, va tenir molta influència social i política en els governs demòcrates, malgrat les guerres fraticides d'una magnitud fins llavors imprevisible i desconeguda en l'evolució de *l'homo sapiens*.

“Tolerar el mal és tan greu com fer-lo”,
sentenciava Pau Casals

Lluitava amb **el seu arc** (tal com deia ell) contra les dictadures especialment sanguinàries de Franco, Hitler, Mussolini i Stalin. Durant la Guerra Civil espanyola contra Catalunya, va venir tres vegades a Barcelona a donar concerts per recaptar diners pels més desvalguts i represaliats del conflicte. Quan els nazis varen envair l'estat francès i la diàspora dels republicans de tot l'estat espanyol prenién el camí de l'exili. Pau Casals s'instal·là a Prada del Conflent (Catalunya Nord), territori regalat pel rei d'Espanya al rei de França durant el segle XVII, el nostre músic més universal enviava diners, aliments i tot el que podia per ajudar a suportar l'estada als camps de concentració plens de refugiats catalans i espanyols. Acabada la guerra mundial no

volgué abandonar França a desgrat dels oferiments que li feien d'altres països on anar-hi a viure, sobretot a Nord-Amèrica. Va fer concerts en pro de la beneficència a les principals ciutats d'Europa excepte a Alemanya.

França després de la guerra li va concedir “La Legió d'Honor”. L'ONU la Medalla de la Pau l'any 1971. Finalment va fixar la residència a Puerto Rico, d'on la seva mare n'era nadiua. Mai més va tornar a Catalunya governada i ocupada pels dictadors franquistes i altres elements subversius.

EL VIRTUÓS DEL VIOLONCEL

La biografia del mestre és extensa. Des de l'Associació Obrera de Concerts i l'Orquestra Pau Casals dels anys vint del segle passat a Barcelona, fins al concert de la Casablanca amb la presència del president Kennedy o el seu discurs a l'Assemblea General de l'ONU l'any 1958 en pro de la llibertat i defensa de Catalunya. En agraïment, interpretà amb el violoncel “**El Cant dels Ocells**”, la cançó catalana més popular que ha estat qualificada de “*l'expressió més punyent d'un desig de llibertat*” i gràcies al seu lideratge és coneguda arreu del món.

De les seves composicions destaquen sobretot les religioses dedicades a l'escolania i als monjos de Montserrat. La sardana “**Sant Martí del Canigó**” interpretada en diferents sales de concert del món amb orquestra simfònica; també en va fer una excel·lent versió per a cobla, instrumentada pel seu germà Enric. L’**Himne de les Nacions Unides**” i l'oratori per a cinc veus solistes, cor i orquestra “**El Pessebre**” (la instrumentació

genial és obra del seu germà), sobre un poema de Joan Alavedra. Aquest oratori és sens dubte el testament immortal del músic català més venerat.

L'ESTRENA MUNDIAL

“El Pessebre” va ser compost inicialment l'any 1943 durant l'exili del mestre a Vil·la Colette de Prada del Conflent en plena Segona Guerra Mundial i fou acabada a Puerto Rico. L'estrena tingué lloc l'any 1960 a Acapulco (Mèxic) en català. Ha estat des de llavors interpretat a 43 ciutats i 14 països.

Entre ells destaquem l'estrena als Estats Units, San Francisco de Califòrnia. Al Carnegie Hall de Nova York, Washington, Filadèlfia en anglès. Buenos Aires i Còrdova (Argentina) en català, etc.

A Europa s'estrenà a Assís (Itàlia), per l'Orfeó Català. Entre els solistes la soprano Montserrat Caballé i el baix Raimon Torres. A Florència a l'església de la Santa Croce, davant les tombes de Miquel Àngel, Dante i Galileu. A Budapest en català per solistes i cor hongaresos, Pittsburg i Berlin. Al Partenó d'Atenes en català. A Londres amb una gran espectació mediàtica.

A Sant Miquel de Cuixà (Catalunya Nord), a Ginebra, amb l'Orfeó Català i l'Orquestra Lamoureux de París, va ser dirigida pel seu germà Enric. Al Teatro Real de Madrid. A Montserrat l'any 1971 una audició presidida per l'abat Cassià M. Just, també amb l'Orfeó Català dirigits pel mestre Lluís M. Millet, a Barcelona quatre audicions seguides

sota la direcció d'Enric Casals al Palau de la Música Catalana.

UNA ANÈCDOTA

L'audició número 47 de “El Pessebre” tingué lloc a Jerusalem, el seu escenari natural i traduït a l'hebreu. Pau Casals tenia noranta-dos anys i pren la batuta cap al final del concert. L'emoció era intensa a la sala on també hi havia Golda Meir, cap del Govern. En aquell silenci Casals parla d'Israel i de Catalunya. Quan la partitura arriba en aquell esborronador “Glòria”, el mestre, braços enlaire, entona amb el cor, solistes i orquestra un gran crit de Pau!... d'un país en guerra. La sala esclatà en una grandiosa ovació: Casals! Casals!... mentre ell els hi repetia amb llàgrimes als ulls....“I love you”...

El text de J. Alavedra reviu el mite de Jesús de Natzaret a través de les figures tradicionals del pessebre

LA PARTITURA

El text de Joan Alavedra reviu el mite de Jesús de Natzaret a través de les figures tradicionals del pessebre. Relaciona d'una forma magistral el Naixement de l'Infant amb la Passió d'una manera dramàtica. La música reflecteix amb gran factura harmònica i orquestral l'ambient del dolor humà i descriu sentiments de

pau i justícia. El compositor i el poeta es conjuren per implorar pietat pel qui sofreix violència; per la tristesa de “veure'l com carrer amunt, trampolant per les pedres punxegudes va arrossegant la creu, i mira amb un esguard ardent, el posat de la gent, les boques mudes”.

Malgrat el drama, la colossal obra és també en conjunt un cant d'esperança:

«L'ESTEL esclata de llum de plata. Blava celística vesteix la nit. En dolç ensomni dorm la natura extasiada per l'infinit”...

El Preludi musical comença amb un Tempo de Sardana que ja anuncia la capacitat imaginativa del compositor que ens va guiant pels camins curulls de molsa del pessebre, amb la força d'una música descriptiva fins arribar a l'apoteosi final. S'intueix de vell antuvi el domini de la tècnica de composició amb diverses formes, que ens introdueix al ben tramat contrapunt i la fuga que hi fan un acte de presència notòria al llarg de tot l'oratori, amb l'elegància harmònica i expressiva que ens proporciona la música culta i un discurs melòdic proper, impregnat sobre una palestra de sonoritats impactants, emotives i difícils d'oblidar. Les veus solistes i el cor excel·leixen contínuament en la profunditat dels mots i de l'ànima musical dels seus creadors.

Les melodies s'omplen de cadències populars que identifiquen amb gran mesura la catalanitat de l'autor. Les intervencions corals tenen molta qualitat i un cert to humorístic que ens retrata amb claredat cada figura del pessebre al que fa referència el poeta. Cal destacar la

partitura coral majestuosa, com per exemple en el cor dels Reis Mags, enèrgica, amb un treball contrapuntístic excel·lent i una tessitura que explora al màxim la capacitat tímbrica i expressiva de la veu humana. L'originalitat de l'Ave Maria cantada per la mezo-soprano és d'extrema sensibilitat i bon gust.

El llenguatge tonal de la partitura és relaxant i ens recorda l'esperit místic que el mestre impregnà en les cançons dedicades a l'escolania de Montserrat; centre espiritual de la Catalunya cristiana.

Segueix un cant trist que revela el somni de Josep que li promet a Déu ser fidel a Maria. *Un pobre fuster aureolat de glòria, que amb el ribot es guanyarà el pa d'un Déu....*(paraula de poeta).

Així anem fruit de totes les notes del pentagrama que evocuen les figures de la cova, fins la Nit de Nadal. El plor de l'Infant, l'arribada dels pastors, els reis, les ofrenes. Aquí la intervenció del cor canta alguns temes de caire popular que dibuixa amb elegància i traça musical, la senzillesa del poble menut. Acaba amb el so del flabiol. És el moment del retorn a la sardana.

La música de l'Hosanna augmenta paulatinament la grandiositat de l'escena. Les inspirades melodies de les veus solistes i la coral ens condueixen fins a l'èxtasi dels sentiments més profunds. *Un àngel sobrevola tot Betlem. Un toc de trompeta furient esquinça el cel...* Uns reeixits moments corals comparables en nivell musical a qualsevol òpera de Wagner.

L'orquestra simfònica, amb captivadores frases musicals i el càlids acords en les cordes, ens transporten a un món sonor d'alta volada

El llenguatge tonal de la partitura és relaxant i ens recorda l'esperit místic que [...] impregnà en les cançons dedicades a l'escolania de Montserrat

que signaria el mateix Schubert, Beethoven o Malher. Tot això sense oblidar el magnífic treball orquestral d'Enric Casals, amb notòria professionalitat, la tensió del discurs i el cromatisme musical ens apropa al drama de la Passió de Crist i a l'alegria de la naixença d'un Infant jueu a Israel, la seva terra promesa, en el portal més humil dels pobres.

L'APOTEOSI

Glòria a Déu! És un coral insuperable que també signaria el gran Johan Sebastian Bach.

La grandiositat del tema penetra fins al moll de l'os del més insensible dels humans.

Jo també hi afegiria: Glòria a Pau Casals i a la resta de criatures!

Un missatge a la humanitat:

*"Glòria a Déu i a tota criatura!
Mai més cap guerra!*

*Pau als homes (i a les dones)
de bona voluntat"*

I una Coda musical curta, impactant i entenedora:

Pau! Pau! ■

Helena Taberner
Presidenta d'Assot

A Tossa fem pessebre, vivent

El pessebre té un encant que ja ens dona la vila. Un pessebre que es representa en hores que el sol ja no hi és, la qual cosa li dona un ambient càlid i màgic. És una activitat ideal per a tota la família.

El recorregut de la representació és circular, aprofitant l'excel·lent entorn de la Vila Vella, i està compost per diferents escenes amb figurants tossencs en tots els quadres. Entre la representació i el muntatge hi participen cap a 100 persones. És un pessebre on el públic interacciona i forma part de la representació quan els figurants s'hi adrecen. Els actors són vilatans voluntaris, alguns amb molta experiència en la representació i d'altres són novells amb molta il·lusió per participar en aquesta tradició tan arrelada a la vila. Tots hi posem l'entusiasme i la dedicació perquè la gent que el visita en gaudeixi.

Els primers pessebres es varen fer per la zona antiga de la Vila Vella i les representacions eren escenes estàtiques. Al cap dels anys, la junta que va fundar l'ASSOT, associació pessebrista de Tossa, va voler fer-hi un canvi. Es van començar a introduir escenes on els figurants es movien i parlaven. Es feia una representació de com era la vida antigament, juntament amb les escenes més conegudes com l'Anunciació, els pastorets

i altres representacions. El pessebre es va fer durant anys fins que es va anar perdent.

Uns anys després, un grup de tossencs van fer durant tres anys una petita representació del Naixement a l'església vella.

Al 2019, un altre grup de tossencs, amb el suport de l'ajuntament, va recuperar el pessebre interactiu i va voler-hi incorporar alguns canvis. S'hi van afegir altres tècniques visuals, -a part de la tradicional-, per representar un pessebre actiu i amb el suport de mapping. Va ser tot un èxit, ja que va tenir més de 3.500 visitants. Aquest últim grup de tossencs, actualment, compon l'associació ASSOT i intenta que aquesta tradició es pugui dur a terme any rere any.

Es poden comprar les entrades anticipades, el dia que se celebra la fira de Nadal on hi haurà un estand per poder adquirir-les, o el mateix dia al carrer ses Peixateries. L'entrada a la representació serà en hores convingudes per evitar aglomeracions i esperes llargues.

Després d'aquest èxit i de l'impàs de la pandèmia, tornem d'una manera senzilla, però amb moltes ganes, tant intèrprets com ajudants del muntatge, hi posem tota la il·lusió perquè la gent pugui gaudir de l'encant de la nostra vila. ■

Olga Casado
Periodista

Tomàs Solà
Fotografia

Joan Antoni Hervias és Regidor d'Hisenda, Esports, Manteniment i Brigades a l'Ajuntament Tossa de Mar

L'Oficina Jove del Consell Comarcal de la Selva ha estrenat aquest mes nova ubicació. Com és el nou espai? Quines característiques i novetats presenta?

Ens han ubicat en un espai molt més ampli, dintre del propi edifici del Consell Comarcal, que està a peu de carrer, per tant l'accés és directe. L'Oficina Jove és un equipament que integra diferents projectes, un conjunt de serveis d'orientació, formació, i també, especialitzats en assessorament en treball, salut, habitatge i mobilitat internacional per persones joves. Així doncs, disposa d'una sèrie de serveis i d'una oficina des de la qual es coordinen els projectes de la comarca.

Tossa de Mar va aprovar a l'octubre un seguit de suplementos de crèdit del pressupost per ajustar partides que per diferents motius s'havien desviat de la previsió inicial. Quines són? Quins són els motius que els han portat a fer aquestes modificacions pressupostàries?

Des de serveis socials fins a festa, cultura i promoció econòmica. Tot i que es pressuposta gastar uns diners, a mesura que va avançant l'any, hi ha partides en les quals cal posar més diners i en altres menys. A més, poden sortir noves necessitats. Per això, hem hagut d'ajustar el pressupost a aquestes partides.

També ho hem hagut de fer per donar més impuls al turisme i perquè enguany s'han fet moltes més activitats. Així mateix, el 2022 està venint molt marcat per l'increment dels preus del subministrament dels carburants i de l'energia. Tot això, fa que les partides que inicialment havíem previst amb una quantitat s'hagin hagut de suplementar i ajustar per adaptar les balances de despeses.

Per exemple, entre les partides suplementades es troba la d'ajudes de serveis socials, ja que hi ha hagut bonificacions importants. També s'ha hagut de millorar els equipaments esportius i fer algunes inversions que no estaven previstes, donat que s'han hagut de canviar algunes instal·lacions de la piscina municipal.

Al llarg de tot el mes de novembre s'estan realitzant diferents caminades saludables en el marc del programa 'Caminem per la salut: pas a pas'. Com ha sorgit aquesta iniciativa? En què consisteix el programa de caminades?

Aquesta iniciativa va sorgir del CAP de Tossa i l'Àrea Bàsica de Salut (ABS) de la Selva Marítima, conjuntament amb la regidoria de Salut. La idea era impulsar unes caminades de salut, per incentivar més l'esport, vinculades a la gent gran, tot i que estan obertes a tothom. De mitjana hi van unes vint persones, i també hi assisteix una infermera.

«Després d'una època marcada pel confinament, és molt important gaudir de l'esport i de la salut»

Cada dilluns es fan unes sortides per diferents racons de la població. Van començar per camins planers i curts, però a l'última caminada es va pujar fins a la Torre des Moros, un terreny amb una mica de desnivell.

A través d'aquesta iniciativa es pretén fomentar els hàbits saludables a nivell local. Després d'una època marcada pel confinament, és molt important gaudir de l'esport i de la salut.

En els últims mesos, s'han celebrat diferents esdeveniments esportius al municipi. Un exemple és la darrera edició del triatló de Tossa de Mar, que va reunir prop de mil participants. Com valoren aquesta xifra de participació?

Estem molt contents. Es tracta d'una competició molt arrelada. El 2007, dos membres de l'equip de govern actual, l'alcaldeessa d'aleshores i el regidor d'esports durant aquella legislatura es van encaparrar en què se celebrés a Tossa un triatló. Des d'aleshores s'ha anat consolidant i ha entrat dins del TriTour que es fa a Delta de l'Ebre i Pont de Suert.

Com beneficia a la localitat la celebració d'aquest tipus d'activitats esportives a la vila?

Donat que és un cap de setmana esportiu, porta molts beneficis. Té lloc el dissabte a la tarda. Tot i que es va provar de fer-lo al matí, pensant que les persones pernoctarien la nit abans, es va acabar demostrant que no, i es va canviar al format de tarda.

Aquell dissabte ve tota una marabunta d'esportistes i acompanyants. Fa goig veure el poble amb tanta gent. És important continuar apostant per aquest triatló i les activitats esportives.

Una altra de les activitats que ha tingut lloc és la quarta edició de la Megalítica Acerko, un trail amb distància de 5km, 10km i 21km amb més de 750 metres positius. Les expectatives eren arribar als 650 inscrits, s'han satisfet aquestes previsions?

Sí, s'han satisfet. Els organitzadors, la Sansi i els Fondistes Tossa s'havien marcat aquest topall. S'ha celebrat al llarg d'un cap de setmana. Aquest any es va fer la prèvia un dia abans, amb una presentació i un entrenament. Ha estat tot un èxit.

«La Unió Esportiva de Tossa és la primera entitat del municipi que arriba als cent anys»

La Unió Esportiva de Tossa ha celebrat enguany el seu centenari. Com valoren que una entitat de la localitat hagi arribat als cent anys d'història? Quines activitats s'han impulsat des de l'ajuntament per celebrar aquesta fita?

La Unió Esportiva de Tossa és la primera entitat del municipi que arriba als cent anys. Estem molt contents que aquesta entitat hagi arribat fins els nostres dies, perquè vol dir que hi ha hagut moltes persones que han dedicat temps, esforços i diners per tirar-la endavant.

Tot i que com a Ajuntament no hem organitzat cap esdeveniment, la Unió Esportiva de Tossa es va posar en contacte amb nosaltres i ens va demanar si podien comptar amb la nostra col·laboració. Vam dir que endavant.

Els actes acabaran abans de la festa major. L'Ajuntament farà un obsequi i penjarà al camp de futbol un gran mosaic en agraïment a totes i cadascuna de les persones que s'hi han dedicat al llarg d'aquests anys.

La Unió Atlètica de Tossa ha impulsat recentment una secció de futbol sala femení per primera vegada a la història. Com valora aquesta iniciativa?

Molt positivament, tenint en compte que la Unió Atlètica de Tossa estava a punt de desaparèixer. A finals de juny, l'antiga junta va presentar la seva dimissió. Des de la regidoria d'esports vam buscar gent que pogués tirar endavant la Unió Atlètica, perquè ens sabia molt greu que desaparegués una entitat amb més de 40 anys d'història.

Finalment, un antic directiu es va engrescar i va decidir tirar endavant la Unió Atlètica perquè no es perdés. Un dels projectes que volien posar en marxa era la creació d'una secció de futbol sala femení. L'any passat hi havia un equip de noies que entrenaven i jugaven entre elles, però no estaven federades. Però, la nova junta va pensar que era el moment de fer un pas endavant i van crear la secció de futbol sala femení. ■

David Moré Aguirre
Historiador

El Dr. Ignasi Melé i l'excursionisme a Tossa

La cultura tossenca del primer terç del s.XX té nom i cognoms: Ignasi Melé Farré. Va néixer a Cervera (la Segarra) el 24 d'abril de 1859, i de jove ja es traslladà a Barcelona on estudià i es llicencià com a metge. Als 19 anys ja exercia com a facultatiu per oposició a l'Hospital de la Santa Creu, i posteriorment es traslladà a Cardedeu. El 1890 arribà a Tossa, on residiria fins a la seva mort esdevinguda el 29 de maig de 1928.

S'havia casat a l'església del Pi de Barcelona el 4 de desembre de 1890 amb Concepció Lamarca Carreras, de Girona. La parella va tenir dos fills: Amadeu mort el 1895 i Francesc mort el 1918, la pèrdua dels quals els va marcar la vida.

El seu perfil humanista el va portar de ben jove a participar dels corrents socials i culturals del que es coneix per Renaixença, fent-se valer del caliu del moviment excursionista. El 1881 ja formava part com a vocal de la junta directiva de l'Associació Catalana d'Excursions Científiques (ACEC), una de les precursors del Centre Excursionista de Catalunya.

Home d'esperit inquiet, va exercir la medicina amb gran professionalitat, però més enllà d'aquesta pràctica, va destacar com activista cultural, en promoure l'arqueologia, la pedagogia, l'art i la història. A Tossa va poder desenvolupar les seves passions. Va ser el seu ull el que va percebre la localització d'uns mosaics romans i la descoberta de la Vila Romana dels Ametllers (1914), en

la recuperació i divulgació de la qual esmerçà grans esforços, essent objecte a vegades d'incomprensió i fins d'hostilitat entre els vilatans. Va fer venir a Tossa grans figures de l'arqueologia catalana i europea, i el 1920 Melé va crear el Museu Melé a casa seva, obert a tothom, en especial a grups excursionistes, a través dels quals es pot dir que va florir el turisme a Tossa.

Els seus esforços envers la cultura, van merèixer el reconeixement de l'excursionisme català. La Comissió Organitzadora de l'Homenatge al Dr. Melé, integrada pel Centre Excursionista de Catalunya (CEC), el Club Excursionista de Gràcia i la Secció d'Excursions de l'Ateneu Enciclopèdic Popular (AEP), va promoure un acte a la nostra vila el 3 d'octubre de 1926, en el que van participar unes 500 persones. A casa seva li fou entregat un pergami recordatori ofert per les entitats excursionistes, artístiques i culturals participants, que deia: «Els Excursionistes i elements culturals de Catalunya a n'Ignasi Melé i Farré, com a penyora d'admiració per l'amor demostrat a les coses nostres i en particular pel seu esforç altruista en les recerques històriques i arqueològiques de la vila de Tossa». Seguidament es visitaren els

1. Descobriments de la làpida commemorativa del Dr. Ignasi Melé a casa seva, al carrer des Tarull (1930). Col·lecció Lluís Willaert García (Arxiu Municipal de Tossa).

2. El Dr. Ignasi Melé assegut a l'eixida de casa als anys vint. Col·lecció Ignasi Melé Farré (Arxiu Municipal de Tossa).

Els seus esforços envers la cultura, van merèixer el reconeixement de l'excursionisme català

3. El Dr. Ignasi Melé explicant les seves troballes a la Vila Romana dels Ametllers a un grup de visitants als anys vint. Col·lecció Ignasi Melé Farré (Arxiu Municipal de Tossa).

mosaics romans i la Vila Vella. Uns cinquanta participants dinaren al pati de la fonda Can Rovira i, a la tarda, al Passeig, hi hagué una audició de sardanes interpretades per una cobla gironina. Es va editar un opuscle en record de l'Homenatge, el qual conté el treball *Elogi de Tossa*, de Josep M. de Sucre, i *Siluetes del Dr. Melé*, de Carles Rahola, a més d'altres escrits.

Una vegada mort el món excursionista mal·là per un nou reconeixement, que finalment arribà el 10 d'agost de 1930. La Comissió d'Homenatge, encapçalada, com el 1926, per la Secció d'Excursions de l'Ateneu Enciclopèdic Popular (AEP), i presidida per Josep M. de Sucre, estava integrada pel periòdic *Excursionisme*, el Centre Excursionista de Catalunya (CEC), el Grup Excursionista de l'Orfeó Gracienc, el Club Excursionista de Gràcia, l'Agrupació Excursionista de Catalunya i el Centre Excursionista Minerva. Posteriorment *Excursionisme* es retirà, però s'hi s'afegiren el Club Femení i d'Esports de Barcelona, el Centre Excursionista del Vallès, el Centre Excursionista Barcelonès i el Centre Excursionista Montseny. S'hi adhiereixen més d'una trentena d'entitats.

A les 7 del matí sortí de Barcelona la motonau noliejada per Viatges Blaus amb l'acompanyament de la Cobla Emporium i l'Esbart Català de Dansaires que interpretaren sardanes i ballets populars escollits per a l'ocasió. Arribaren a les 10. Els expedicionaris foren desembarcats amb canots (barques a motor). A la platja foren rebuts pels nens i nenes de la colònia escolar Turissa de l'Ajuntament de Barcelona, dirigida per Artur Martorell, i molta gent del poble, així com també estiuejants i excursionistes barcelonins i gironins vinguts amb cotxes, autocars o a peu. Durant el dia tingué lloc una postulació per senyoretetes de Tossa i Barcelona, destinada a la construcció del nou Museu Melé. El consistori, presidit per l'alcalde, va acompanyar els excursionistes al cementiri, on dues joves dipositaren un ramell de flors (perpetuïnes i olivera amb llaços barrats) damunt la tomba del Dr. Melé, com a

Home d'esperit inquiet, va exercir la medicina amb gran professionalitat, però més enllà d'aquesta pràctica, va destacar com activista cultural, en promoure l'arqueologia, la pedagogia, l'art i la història

ofrena dels excursionistes. Tot seguit es féu un minut de silenci i es resà una oració. Tot seguit es va celebrar la reunió a la plaça de l'Església, plena de gom a gom, on intervingueren a banda de Sucre, Miquel Santaló Parvorell, del Grup Excursionista i Esportiu Gironí (GEiEG), que pronuncià la «Glossa del Dr. Melé», Manuel Ainaud, que féu l'ofrena de la làpida dels excursionistes a la vila de Tossa, i l'alcalde Joan Bancells, que clogué l'acte agraint a tothom l'assistència i acceptant en nom del poble la làpida oferta, féu un resum del moment i convidà els assistents a anar plegats fins a la casa número 4 del carrer Tarull on visqué i morí el Dr. Melé. Ainaud enretirà la bandera catalana i descobrí la làpida sota els sons de *La Santa Espina* interpretada per la Cobla Emporium. És el testimoni de la tasca realitzada pel gran patrici destinat a perpetuar-se per les properes generacions. Aquest fou el moment de major emotivitat, acompanyat per una tempesta d'aplaudiments. És obra de l'artista decorador Fermí Tubau i de l'escultor i excursionista Ramon Moya. Feta la desfílada de concurrents, es feu una visita a la vila romana, i tot seguit la gent s'escampà per la vila, la platja i el bosc per anar a dinar. A dos quarts de quatre al passeig hi hagué ballets populars a càrrec de l'esbart i la cobla ja esmentades, i nova audició a la platja en el moment d'embarcar-se per retornar a Barcelona. En les diverses informacions publicades es calculen uns 600 assistents per via marítima i uns 600 més per carretera amb autos, autocars i a peu, vinguts de les contrades veïnes. El ressò de l'homenatge als mitjans informatius fou considerable, ja que la notícia aparegué en una vintena de publicacions de l'època. ■

US DESITJA BON NADAL I FELIÇ ANY NOU

Cos Esvelt Tossa
 covesvelt.tossa
 972340740

«Màgia dedicada al teu cos,
a la teva ment i al teu esperit»

Núria Draper
nudrap@yahoo.es

Totes tenim la capacitat d'interactuar amb les energies que ens envolten. Ho fem constantment, però no sempre amb consciència.

Les plantes tenen propietats medicinals, tenen una força curativa que barrejada amb la nostra força, amb la nostra voluntat, farà més efectiva la mescla. La sinèrgia conscient, el respecte, la gratitud... multipliquen el benefici.

Tenim en compte que una bruixa remeiera respecta el medi on viu i vetlla per ell i per a tots els éssers que l'habiten. La dona bruixa estima la terra, s'integra en els cicles naturals i es deixa guiar per la màgia.

És màgia submergir-te al mar i que et passin tots els mals? És màgia olorar un grapat de terra humida i sentir que allò és casa teva? És màgia que t'hipnotitzi el foc? És màgia que la llavor que plantes eclosioni donant pas a un arbre?

En el taller "Potingues de Bruixes" treballarem amb els 4 elements:

De la **terra** ve el fang, amb el que ens podem preparar una mascareta. El **foc** desperta l'encens, podem fer fums purificadors amb aromàtiques. L'aroma és flairat en l'**aire**, podem emprar alguns olis essencials que ens protegiran. L'**aigua** captiva l'essència, podem mesclar hidrolats a fi de veure-ho tot més clar.

Un taller senzill i sense parafernàlies on ofrenem al cos, ment i esperit, unes elaboracions fetes amb el nostre toc màgic. ■

RENAIXEMENTS LOCALS

**El gos és teu,
el poble és de tots!**

**Si us plau,
recolliu les caques i
porteu el gos lligat**

Celobert
Revista singular, local i de país

Joel Comas Basté

Llicenciat en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport. CEO a Zig Zag Zug.

Qui no se sent identificat amb les històries i anècdotes de “Nervis a la graderia”, d’Eva Garcia Navarro? Una família en cap de setmana, dues jornades maratonianes en horari i quilòmetres, àpats a correu i despertadors en diumenge abans que canti el gall. I, tot, ben amanit amb unes graderies de famílies que fan feredat. Gairebé podríem dir que un cap de setmana així és més intens, feixuc i estressant que els 5 dies entre setmana que ho precedeixen, i que quan pugui asseure’s al sofà, de seguida tornaran a començar de nou.

Nervis a la Graderia
Amat Editorial
176 pàgines
PVP 17,95 €

En un món globalitzat —amb horaris eterns— és vital trobar estones per badar. Estones de no-res. Ja són molts els professionals de la pedagogia i la neurociència que indiquen que avorrir-se fomenta la creativitat i la imaginació en els infants, però contra tot pronòstic, no tenim temps per badar i, després de l'intens horari escolar, els infants del nostre país estan abocats a una infinitat d'extraescolars.

És ben cert que, actualment, hi ha més oferta d'activitats extraescolars, de reforç, esportives, culturals i de lleure que necessitaríem que els dies i les setmanes tinguessin el triple d'hores. Una radiografia del segle XXI; infants i adolescents col·lapsats d'activitats en jornades esgotadores.

A la primera etapa infantil, des del naixement fins als 8 anys, es recomana que el joc dels infants sigui lliure i espontani, ja que és essencial pel seu desenvolupament cognitiu, social, emocional i motor. Amb la maduració de l'infant, es va desenvolupant la motricitat i són més capaços mental i socialment de comprendre i participar de jocs esportius i d'equip. Cal que des de que són ben petits els acompanyem en la tria d'activitats, guiant-nos sempre pels seus gustos i interessos.

Sembla, tal i com explica l'Eva Navarro i pel que es pot veure a les graderies d'alguns partits, que hi ha pares i mares que, lluny de mostrar els valors pels quals han apuntats els seus fills a l'extraescolar, mostren un relat dantesca que és més aviat vergonyós i contraproductiu.

És massa habitual encaminar els més joves cap a les pràctiques esportives o lúdiques amb les que hi tenim una vinculació especial ja sigui familiar, o bé propera per les amistats a l'escola. Malauradament, caldria mostrar als nens/es un ventall el més ampli possible per tal que pugui escollir el seu oci en aquesta etapa.

El joc és l'avantsala de l'esport, i son els jocs, els que acaben conformant l'essència dels diferents esports que coneixem. I quina millor manera que descobrir aquell esport que ens pots agradar més, que jugar? Però jugar a tot, per descobrir-se i descobrir el seu esport.

I amb tot plegat, quan anem a passejar el gos? ■

Clínica veterinària
RODAMÓN *us desitja unes bones festes!*

C. Josep Terradellas 6 | Blanes | 972 352 046 | URGÈNCIES 689 470 914

LES ALTURES. L'Ismael Smith més introspectiu de la mà de Sebastià Portell

Marina Garcia i Carbonell, historiadora de l'art

El dramaturg i escriptor mallorquí Sebastià Portell (ses Salines, 1992) explora la vida de l'artista Ismael Smith i Marí (Barcelona, 1886 – Nova York, 1972) en la seva trajectòria més íntima i personal. És la història de l'ascens i la caiguda d'un personatge que va tastar la mel de l'èxit i va caure en el més miserable oblit. Una mena de repudia en part provocada per l'encotillament al que el van sotmetre les corrents Noucentistes i per la seva nova vida als Estats Units, un lloc on mai va acabar d'encaixar i que li va provocar caure en les urpes de la malaltia mental.

Malgrat els homenatges que li dedicaren els seus seguidors després de la seva mort, no ens equivocaríem en dir que un dels moments claus pel que fa a la recuperació de l'obra Smith va ser la gran exposició que li va dedicar l'any 2017 el Museu Nacional d'Art de Catalunya sota el comissariat de Josep Casamartina i Parasols¹. Des d'aquella exposició memorable, es va treure la pols d'una de les figures de la història de l'art català de tombants de segle més importants a nivell artístic i conceptual. És de fet a partir d'aquesta mostra, quan Portell es comença a interessar per la vessant més personal d'Smith i en destrua la seva trajectòria vital sempre present en la exploració dels estils dins la seva obra.

Contestatari, dandi, extravagant, eròtic, ambigu... Ismael Smith reunia una personalitat desbordant que es veia reflectida sobretot en les seves il·lustracions satíriques. Aquelles escenes, molt sovint pujades de to, eren vistes amb bons ulls pels sectors més progressistes de tombants de segle; però també van patir la condemna d'aquells que en arboraven de manera hipòcrita els dogmes

«Contestatari, dandi, extravagant, eròtic, ambigu... Ismael Smith reunia una personalitat desbordant que es veia reflectida sobretot en les seves il·lustracions satíriques»

del Noucentisme en una societat que vivia el sexe d'amagat i el puritanisme de cara a la galeria. El seny prevalia sobre la rauxa i la posició d'Smith era si més no incòmoda.

Amb una capacitat d'experimentació brutal, mai va voler ésser encasellat en cap moviment artístic, tot i que Eugeni d'Ors l'hagués anomenat com a escultor noucentista. Va ser un creador multidisciplinari que es dedicà a la pintura, l'escultura, el dibuix, la il·lustració, el disseny d'interiors, el cartellisme, el disseny gràfic, la joieria, la ceràmica.... I és que tal i com assenyala Casamartina, la vida i l'obra de Ismael Smith eren indissolubles, tal vegada més que en qualsevol altre artista català de l'època.

Les altures
Empúries
280 pàgines
PVP 18,90 €

Pujar a les altures i caure, una fortalesa

Tornant a la narració, Portell, que sempre s'ha interessat per les qüestions gènere, sexualitat, les dinàmiques culturals i el fet artístic, hi destria el bagatge i el pes psicològic dels personatges. Ens descriu un Ismael Smith com una de les figures més *queer*, genuïnes i excepcionals de la història de l'art català. Els protagonistes i els fets ens conviden a explorar el pensament de l'artista i la seva manera de concebre les seves obres i el món que l'envolta. Una vida convulsa plena de llums però també d'ombres, sobretot al final de la seva trajectòria. La narració ens fa reflexionar sobre els trets característics i singulars de l'individu, posant en valor el que és diferent com una virtut i no com un defecte.

Una publicació que ara està d'enhorabona doncs aspira a ser guardonada en la sisena edició del *Premi Omnium a la novel·la de l'any*. Un dels guardons més ben dotat eco-

nòmicament a obra publicada, amb 25.000 euros de premi. Les obres seleccionades, publicades entre el novembre del 2021 i l'octubre del 2022, han estat valorades per un jurat independent. Els tres finalistes es donaran a conèixer el pròxim mes de desembre i el premi es lliurarà a finals de gener.

Ismael Smith al cementiri de Lloret de Mar

El cementiri modernista de Lloret de Mar té el privilegi de conservar un hipogeu creat per Ismael Smith. L'única escultura de gran format a l'aire lliure que es conserva de l'artista. Aquesta meravellosa al·legoria femenina representa l'ànima dels difunts. La seva estètica s'aproxima a les corrents simbolistes que molt possiblement va poder copsar en la seva estada a París. Un imponent roser es transforma en una majestuosa creu entrellaçant les seves branques i espines i florint de manera triomfal. De la mateixa manera una etèria figura femenina

1. Ismael Smith al seu taller treballant en grup escultòric. Imatge apareguda a la revista Destino, 5 de febrer de 1955

2. Retrat d'Ismael Smith, 1905. Foto Arxiu Mas. Institut Amatller d'Art Hispànic

3. Hipogeu Camp Nonell, 1908. Ismael Smith i Marí. Cementiri Modernista de Lloret de Mar

4. Detall. Hipogeu Camp Nonell, 1908. Ismael Smith i Marí. Cementiri Modernista de Lloret de Mar

¹ Exposició: *Ismael Smith. La bellesa dels monstres*. 2017. MNAC

² Recomanem l'article *El rom Matusalem. Primers apunts d'una crònica d'hipogeus i alambins a Lloret de Mar de Montserrat Sala i Egea i David Barba i Serra (Amargura Cultura) dins del Sesmond. Butlletí del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar*. Pàgs 19-25. Juny 2020

sembla elevar-se i levitar sobre la tomba. La dona, tantes vegades representada en l'escultura d'Smith, és la verdadera protagonista del conjunt. Aquí sembla defugir dels ideals marcats pel Noucentisme i se centra en crear una anatomia lànguida, lleugera i sinuosa com ho eren les formes modernistes que prevalen en el cementiri lloretenc. Cal fer menció en aquest punt a la recerca de David Barba i Montse Sala d'Amargura Cultura, que està donant els fruits per

conèixer els orígens i història d'aquells que van encarregar a l'artista aquest imponent hipogeu la família Camp Nonell². La cirereta del pastis d'un dels cementiris modernistes més interessants a nivell patrimonial, artístic i iconogràfic que bé mereix tenir un lloc destacat en el món de l'art funerari de tombants de segle XX. ■

La cultura és un bé comú que generem entre tothom. Celobert

CLÍNICA DENTAL

Fernando L. Cepeda Valdez
ODONTÒLEG
Col·legiat núm. 1.202

Telèfon urgències
629 854 637
fcpsda2010@hotmail.com

Plaça d'Espanya, 5, 1r
17300 Blanes (Girona)

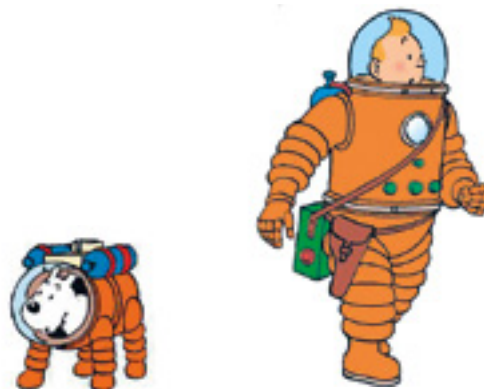
Hores convingudes:
Tel. 972 336 250

institut oftalmològic FELIP

OFTALMOLOGIA GENERAL · REVISIÓ DE CARNETS DE CONDUIR, ARMES I NAVEGACIÓ · CONCERT AMB LES PRINCIPALS MÚTUES

C. ANSELM CLAVÉ, 86
17300 BLANES · 972 35 04 77

Josep Borrell
Filòsof

Hergé (Publicació Tintín)
Il·lustració

En repetides ocasions, i des de les pàgines d'aquesta mateixa publicació, aquest opinador s'ha queixat de la incongruència de la nostra espècie representada en la incapacitat de fer res contra un sistema econòmic i social que tendeix a l'ultraliberalisme i es carrega el planeta a marxés forçades, malgrat ser-ne totalment conscients des del punt de vista racional. Dit d'una altra manera: sabem que anem malament, i no som capaços de fer res per redreçar la situació.

En els darrers temps m'han caigut a les mans dos llibres que voldria recomanar on s'hi plantegen preguntes, i algunes respostes, a aquest fet pel qual no sembla que tinguem explicació.

El primer és 'Biografia de la inhumanidad' del grandíssim José Antonio Marina, on hi planteja la seva teoria d'una Història (en majúscules) que té un doble moviment d'hèlix. Per una banda puja amb les grans fites aconseguides en forma de drets civils, democràcia, ciència, il·lustració, etc. I per l'altra baixa amb genocidis, autoritarismes, tortures i altres desgràcies. Ambdós moviments es van alternant en forma alterna, però no acaba d'aclarir a què es deu aquest fenomen ni, per desgràcia, com corregir-lo. Una pena. Però el llibre és excel·lent i per poc que tingueu ocasió, claveu-li els ulls i les neurones una estona.

L'altre llibre és més agosarat. És 'Missió economia' de la professora del London Business School Mariana Mazzucato. En plena voràgine ultraliberal i ultra-conservadora, aquesta economista planteja un pacte entre institucions públiques i privades per salvar el planeta i revertir la dinàmica destructora al qual el sotmetem dia sí, dia també. El model a seguir és el que va portar l'home a la

Lluna a la dècada dels 60, quan el govern nord-americà es va conjurar amb tota una sèrie d'empreses de sectors molt variats per dur a terme la gesta que va acabar amb Niel Armstrong deixant la petjada al nostre satèl·lit. És viable el que proposa? Val a dir que un cop acabat el llibre vaig estar a punt de creure que sí, però quan aixeco el cap, i ja no diguem quan escolto les notícies als mitjans de comunicació, vaig adonant-me de com de perduts estem. Amb quin lideratge caldria emprendre un pacte com aquest? Quins polítics es posarien d'acord entre ells per proposar un tema com aquest a la societat civil? Qui té la credibilitat per posar-se'n al davant? Siguem ingenus per un moment, i pensem que ja trobaríem algú (o alguns) així. Qui el seguiria? Qui se n'aprofitaria? Qui el sabotejaria? A on ens portaria?

Amb el que s'escolta a la ràdio i es veu a la televisió cada dia (per no dir ja el que es llegeix a Twitter) no sembla haver-hi ni les condicions (qui, com, quan) ni la voluntat (què).

Novament, em sembla impossible no caure en un cert pessimisme i, creguin-me, tota la vida he volgut anar a la Lluna. ■

La major part de la comunitat científica no és conscient de la disparitat de gènere en el món de la recerca

Bruna Solei
Redactora

Un nou estudi amb un enfoc multidimensional, ha avaluat si dones i homes estaven igualment representats, participatius i visibles en el 1r Congrés de la Societat Ibèrica d'Ecologia (SIBECOL).

Els homes van presentar la majoria de les ponències magistrals (67%) i van ser més participatius (68% de les preguntes). Tanmateix, el nombre de preguntes fetes per dones va augmentar quan la ponent o la moderadora era una dona.

Un dels resultats més preocupants ha estat que la majoria dels enquestats, incloent dones, no van notar disparitats de gènere en la participació durant el temps de preguntes i respostes.

La minoria que va detectar disparitat de gènere eren majoritàriament dones, que van percebre més estereotips masculistes i es van sentir més excloses que els homes

Un estudi liderat per la **investigadora Anna Lupon del Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB-CSIC)** juntament amb científics i científiques, la Universitat de les Illes Balears (UIB), el Departament de Geografia de la Universitat de Califòrnia a Berkeley, el Grup d'Ecologia Aquàtica de la Universitat de VIC (UVIC), l'Institut de Botànica i ecologia del Paisatge de la Universitat de Greifswald, el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), l'Institut de Ciències del Mar (ICM-CSIC), l'Escola de Ciències Biològiques de la Universitat de Bristol, l'Institut de Recerca de l'Aigua (IdRA) de la Universitat de Barcelona, el Laboratori de Ciències del Clima i Ambiental (LSCE), l'Estació Biològica de Doñana (EBD-CSIC), del Centre d'Estudis Ambientals i Marins (CESAM) de la Universitat d'Aveiro, del Centre de Ciències del Mar i del Medi Ambient

(MARE) la Universitat de Coimbra, el Centre d'Ecologia, Evolució i Canvis Ambientals (cE3c) de la Universitat de Lisboa, el Departament de Política i Ciències Socials de la Universitat Pompeu Fabra, el Centre Leibniz de Recerca del Paisatge Agrícola (ZALF), el Berlin-Brandenburg Institut de Recerca Avançada de la Biodiversitat (BBIB), la Universitat Ramón Llull, la Universitat de Murcia, la Universitat Complutense de Madrid, el Grup de Plantes i Ecosistemes (PLECO) de la Universitat d'Anvers i el Centre Leibniz d'Investigació del Paisatge Agrícola (ZALF) i la Universitat d'Aarhus, publicat a la revista *Plos One* ha constatat que la majoria de científics no són conscients de la disparitat de gènere en el món de la recerca.

Laboratori CEAB-CSIC
a Blanes. Foto: Arxiu Celobert

«[...] ha constatat que la majoria de científics no són conscients de la disparitat de gènere en el món de la recerca»

Per a la seva elaboració, s'ha analitzat la representació femenina al 1r Congrés de la Societat Ibèrica d'Ecologia (SIBECOL), celebrat a Barcelona l'any 2019. L'elecció d'aquest congrés es deu a que l'ecologia és una de les disciplines científiques on hi ha més presència de dones. En concret, les autores i autors del treball s'han fixat en el rol, percepció, experiència personal i visibilitat de les científiques en aquest esdeveniment. ■

Del passat només has de recordar el que va ser més plaent. Jane Austen

L'obra d'uns lícids lluny de BCN

Jaume Planas Perxachs
Escriptor

En els darrers decennis centenars d'oficis tradicionals —barreja d'artesanía, paciència i saviesa ancestral— s'han anat extingint a resultes dels avenços tecnològics i dels canvis d'hàbits en la població. Amb la seva desaparició també han sucumbit centenars de mots, expressions, girs i frases fetes que estaven estretament lligades a aquells microcosmos. Ens anem empetitint i la mirada que copsem també es torna magre quan toca descriure una porció de realitat per provar d'entendre-la amb un vocabulari i una llengua cada cop més reduït i feble. Hi ha qui en dirà que és llei de vida. L'avenç, a voltes és un retrocés i no crec que l'únic responsable d'aquest decés sigui la globalització en l'era digital.

Enguany, es celebra el centenari d'en Fuster, els cinquanta anys del traspàs d'en Ferrater i aquest estiu, ha mort als 58 anys i en plena maduresa creativa, en Vicenç Pagès Jordà

En aquest article provarem de parlar de tres autors dels Països Catalans que van néixer, créixer i crear lluny, als marges, en una segona perifèria d'aquesta capital de Catalunya que en certa manera també està perdent l'ànima per convertir-se en un parc temàtic per turistes i que sovint mira amb condescendència a allò que ve de comarques. Una urbs, repleta de capelletes endogàmiques, enveges, dits merdosos i vestits nous de l'emperador referint-nos al món literari. La relació de cadascun amb BCN, la ciutat dels prodigis on sovint s'hi ha traslladat actors, pintors, cantants, músics de tot el territori on es parla català per tal de fer carrera és si més no, supèrflua. En Pagès Jordà hi va estudiar la carrera de periodisme. Anys després va establir-se a Torroella de Montgrí, des d'on va escriure amb total llibertat de la seva Figueres natal.

Quan s'ocupà de narrar unes peripècies de joventut a Barcelona, havia tornat a la ciutat d'en Dalí, d'en Fages de Climent i del trasplantat Deulofeu. Sovint cal allunyar-se d'un lloc per veure'l amb un gran angular sense perdre'n detall. En Ferrater, fill de la burgesia de Reus enriquida arran de la guerra del 14 i vinguda a menys amb la guerra del 36, va viure a la ciutat comtal uns pocs anys fins a establir-se a Sant Cugat. Tot i fer-se amb la *creme de la creme* de l'escola de Barcelona (els poetes en castellà, *of course*, Barral, Gil de Biedma, i els Goytisoló *brothers*), la majoria esnobs esquerrenosos —alguns fills dels vencedors de l'ensulsiada— mai el van arribar a tractar com un dels seus per molt que el respectessin i l'admiressin. En Fuster, es va mantenir fidel a Sueca tot i col·laborar amb la premsa barcelonina i establir relacions amb els homenots del Principat. Tots tres escriptors, a més a més, llueixen uns cognoms singulars, els d'uns oficis que cada cop són més mecanitzats i menys manuals.

Enguany, es celebra el centenari d'en Fuster, els cinquanta anys del traspàs d'en Ferrater i aquest estiu, ha mort als 58 anys i en plena maduresa creativa, en Vicenç Pagès Jordà. Com va engaltar-li en Vicenç amb un punt de sornegueria empordanesa al seu bon amic Joan-Daniel Bezsonoff, escriptor nord català, "jo a Barcelona soc un pagès i tu, una cosa exòtica".

A més de ser tres autors perifèrics, els tres tenen en comú un aspecte: la lucidesa. Anirem desgranant-los un per un, per fer-ne un senzill retrat amè, intentant apropar-los al lector corrent, ressaltant les seves obres principals d'uns treballadors-creadors infatigables i brillants.

En Joan Fuster va ser un intel·lectual *avant la lettre* dels més importants de la segona meitat del segle XX. Assagista culte, incisiu, polèmic i divertit, va regalar llibres singulars com *Diccionari per ociosos* i un munt d'aforismes impagables com per exemple "No faces de la teua ignorància un argument". L'any 1962, es funda l'editorial 62 i Fuster té

Joan Fuster va ser un intel·lectual avant la lettre dels més importants de la segona meitat del segle XX. Assagista culte, incisiu, polèmic i divertit [...]

el privilegi de publicar el primer llibre del nou segell: *Nosaltres els valencians*, assaig controvertit on aposta clarament per la unitat de la llengua davant la situació d'una cultura minoritzada. Serà admirat per uns quants i vilipendiat pel blaverisme caspós espanyolista. No tothom comparteix la seva visió dels Països catalans. Hi ha qui s'hi ennu-

ga, com podem comprovar en la magnífica novel·la recent, un èxit pel boca orella, *Noruega*, de Rafa Lahuerta. Es tracta de la primera obra que aquest autor escriu en *català a la manera de valència* com diria l'enyorat Ovidi. La feina anterior —articles i un llibre futbolístic— havien estat redactats en castellà. Lahuerta, en aquest retrat cru d'una València desapareguda dels anys vuitanta i noranta, no sembla gaire condescendent amb la visió pancatalanista que va intentar propulsar i impregnar Fuster als seus païsans. “Tots, si arribem a tenir raó, la tenim a mitges”. L'aforisme, el seu medi natural, exemplifica molt bé la recepció del seu pensament. L'any 1981, va patir un atemptat bomba a casa seva del que va sortir il·lès. El feixisme reaccionari, sempre impune i blanquejat a la Pell de brau. Vergonya!

Fuster va conrear la poesia, els estudis literaris i l'articulisme. Va ser la primera ploma en realitzar un anàlisi de l'obra de l'altre gran grafòman del segle XX: Josep Pla. En el *Quadern gris*, volum primer de l'obra completa, Fuster escriu un acurat pròleg sobre el lletraferit de Palafrugell amb qui mantingué una extensa correspondència. Altres obres destacables de l'autor de Sueca són: *El descrèdit de la realitat* i *L'home, mesura de totes les coses*. Caldria destacar el paper de mentor i far de personatges rellevants de la Catalunya del sud tals com Raimon, Ovidi Montllor, Eliseu Climent (Fundador del setmanari El Temps, de l'editorial 3 i 4 i dels Premis Octubre), Josep Palàcios (autor de culte amb poca producció, on destaca l'obra *Alfabet*) o Isabel Clara-Simó (a més d'escriptora, editora de la revista cultural antifranquista Canigó impulsada amb el seu marit).

***Ferrater va ser crític
d'art, lingüista, matemàtic,
ressenyista, traductor
i professor de literatura
catalana contemporània***

Gabriel Ferrater ha estat el gran renovador de la poesia catalana en els anys seixanta. A partir de les seves lectures d'Ausiàs March i dels sonets i les obres de teatre de Shakespeare, s'adonà que amb el vers, es podia parlar de tot. Va escriure poesia en un període curt de temps on va reflexionar sobre els homes i les dones d'un temps i d'un país. *Les dones i els dies*, aplega els tres llibres de poemes que va publicar en vida. La seva veu —en un país de poetes, que tenia tòtems en figures clau com Carner, Riba, Foix, Espriu, Sagarra, Salvat-Papasseit o Pere Quart— va ser clau per “transformar” un poeta d'una lleva anterior i d'arrel *ribiana*, fins a assolir un mestratge que per mi, supera la influència del de Reus: Joan Vinyoli. A la vegada, després de Ferrater, sorgiran alumnes avantatjats com el gironí Narcís Comadira. Ferrater va ser crític d'art, lingüista, matemàtic, ressenyista, traductor i professor de literatura catalana contemporània. Potser no acabava els projectes que engegava, però s'amarava de tot el coneixement al voltant del tema que l'atreia, arribant a dominar-lo. Li agradaven els turmells de les dones i la ginebra amb gel segons confessió pròpia en un dels seus escrits. Les dones i l'alcohol, fill d'una nissaga reusenca de comerciants de vi i d'altres xarops d'etanol, que conformen

els dies, una trajectòria vital, van mancar-lo a foc viu. Va suïcidar-se abans de fer els cinquanta anys tal com ho havia anunciat. Els suïcides es mitifiquen per una acció que no jutjarem, quan ha de ser la seva obra allà on ha de raure el nostre interès i les nostres lectures i relectures. Amén.

En Vicenç Pagès Jordà, autor de contes i novel·les: *Exorcismes* (és una antologia de relats triats per ell) i *Els jugadors de Whist* (la seva novel·la més reixida), ha estat també un gran assagista clarivident al nivell de Ferrater, segons el professor Jordi Llovet, amb el llibre *Un tramvia anomenat text*, un articulista i ressenyista nutritiu e intel·ligent i un prologuista LÚCID i eloqüent. Va ser a més, *l'alma mater* de l'aula d'escriptura de Girona. En Monzó li va ensenyar que en català es podia fer tot i llegint a tots els grans de fora i la minsa tradició de casa, va construir una obra ferma on la fragmentació permetia visualitzar una vida filmada en una llarga panoràmica. Admirador d'en Bowie, com ell, no es va voler repetir i ens va regalar una darrera novel·la, *Robinson*, on evitava caure en la repetició, fugint de la seva àrea de confort. En el magnífic conte *Biografia d'Àngel Mauri*, una mena d'alter ego, hi trobem totes les seves dèries i constants. Ironies del destí, el protagonista del relat també fineix per culpa d'un maleït càncer. A totes les llibreries trobareu *Kennedyana*, la seva obra pòstuma. No us el perdeu.

***[Pagès] ha estat també un
gran assagista clarivident
al nivell de Ferrater,
[...], amb el llibre Un
tramvia anomenat text,
un articulista i ressenyista
nutritiu e intel·ligent
i un prologuista LÚCID
i eloqüent***

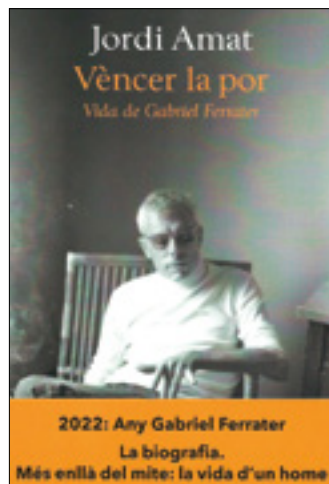
Com hem vist, no cal renunciar a res per crear una obra consistent mantenint un caràcter independent i lluny del *mundillo*. Vivim en un país petit amb una llengua i cultura minoritzada que pateix una mala salut de ferro, on tothom es coneix motiu pel qual ningú vol quedar malament amb ningú i les sessions de bany i massatge de llepaculs són constants. També de tant en tant apareixen penques que volen promocionar-se estripant i malparlant en to provocador d'aquest o l'altre enlloc de dedicar els seus esforços

en la creació d'una obra sòlida i que aspiri a envellir dignament. El temps, sempre és el jutge més sever i col·loca a tothom allà on li pertoca. Les efemèrides conviden a reeditar obres que sovint es troben exhaurides o que només podem trobar en llibreries de segona mà o en uns encants. Aprofitem el benentès per conèixer figures admirades

però poc mediàtiques. Les vedets, mengen a part, entre programa i espot a la tele o a la ràdio. La mort, també ajuda a redescobrir veus elogiades però amb ventes discretes. Com va piular en Vicenç, un dels més grans, abans de traspasar: *No blanquejarem la cendra*. Al César, el que és del Cèsar. ■

Joan Fuster
Edicions 62
149 pàgines
PVP 19 €

Jordi Amat
Edicions 62
282 pàgines
PVP 18,90 €

Vicens Pagès
Folch & Folch Editors
227 pàgines
PVP 20 €

No tingueu més conviccions que les decididament imprescindibles. Joan Fuster

PSC / ♥ BLANES

**Desitgem a tots els blanencs i
blanenques unes Bones Festes
de Nadal i Felïç Any Nou**

Jordi Pigem
Fragmenta editorial
140 pàgines
PVP 16,50 €

Pandèmia i postveritat

La vida, la consciència i la Quarta Revolució Industrial

Estem personalitzant els robots i, a la vegada, estem robotitzant les persones. Sembla una paradoxa. No ho és. Contrastant les clàssiques novel·les distòpiques d'Orwell i Huxley amb les propostes del Fòrum Econòmic Mundial i altres heralds del poder polític i econòmic, *Pandèmia i postveritat* analitza un gran nombre d'esdeveniments inesperats que ens toca comprendre.

Escrita amb rigor i no sense ironia, amb un estil fluid, un ritme intens i un horitzó molt ampli —de la literatura contemporània als estudis pioners sobre la biologia i les ciències de la salut, de la filosofia i la psicologia a la sociologia del poder polític, digital i financer—, l'obra ajuda a comprendre les

Jordi Pigem

complexitats que envolten la pandèmia. I el que es mou en el fons dels corrents que estan transformant el món des de fa anys.

Una invitació a veure-hi més enllà de les màscares i a restablir el sentit comú en relació amb la tecnologia, la salut i la vida. ■

Jordi Pigem (1964) és filòsof de la ciència i escriptor. Doctor en filosofia per la Universitat de Barcelona amb la tesi *El pensament de Raimon Panikkar: Una filosofia de la interdependència* (Institut d'Estudis Catalans, 2007). Del 1998 al 2003 fou professor i coordinador de l'Àrea de Filosofia del Masters in Holistic Science del Schumacher College a Dartington (Universitat de Plymouth, Anglaterra). Ha sigut professor invitat o ponent en diverses universitats d'Europa i Amèrica. ■

Xavier Rius Sant
Pòrtic edicions
296 pàgines
PVP 18,50 €

Els altres són aquí

De Plataforma per Catalunya a Vox

La irrupció i consolidació de la ultradreta a Catalunya: qui són i d'on venen

La irrupció i consolidació de la ultradreta és una de les qüestions més importants de la política catalana i espanyola d'avui. Vox ha entrat al Parlament amb onze diputats i és la quarta força de la cambra. A Espanya és, des del 2019, la tercera força política. Creat per dirigents del PP que troben

Xavier Rius Sant

Mariano Rajoy massa tou, Vox salta al primer pla amb les querelles contra el líder dels Procés. Hi conflueixen franquistes i ultracatólics de l'òrbita del PP amb exmilitants de la dividida ultradreta espanyola. Després de l'entrada de Vox al Parlament andalús l'any 2018 l'organització xenòfoba Plataforma per Catalunya es dissol per facilitar la integració dels seus membres a la nova formació.

Els altres són aquí i no n'èrem prou conscients. A Catalunya encara no poden condicionar l'acció de govern, però sí que ho fan a Andalusia i Madrid, i tindrien la clau per un retorn del PP al govern d'Espanya. D'on surten tots aquests diputats i regidors? Qui són? Què en podem esperar? Quins són els trets? ■

US DESITGEN BONES FESTES!

Casa Oliveras

CASA DEL 1890

Cafè - Bar

P. de Dintre, 10 - Blanes
Tel. 972.357511

 Farmàcia
Oms-Arias c.a.

C. Nou, 8 - Tel. 972 330 595
Blanes (Centre Vila)

GIRONÈS I RODÉS, S.L.
Scs. de J. Gironès, S.A. - Fundada el 1962

PARTNER
KNX

Aigua · Gas · Electricitat · Climatització · Calefacció
Plaques solars · Domòtica · Manteniment industrial

Jaume I, 70 · 17300 Blanes · Tel. 972 330 660 · Fax: 972 351 820
info@gironesirodes.com

KIKU Paelleria Restaurant

Pg. Pau Casals, 42 Blanes Tel. 972 332 727

CASINO
DE BLANES

Gaudeix de la nostra terrassa
cara al mar

Passeig Pau Casals, 36
Tel. 972 90 18 15
17300 BLANES (Girona)

RAFFEL PAGES®

C. Muralla, 6 - 17300 BLANES
Tel. 972 33 90 87 - www.raffelpages.com
f raffel pages blanes

Libreria Fleca
Fenals

us desitja unes Bones Festes!

PREMSA - REVISTES - LLIBRES
CÒPIES I MPRESIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS
MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA

OBERT
TOT
L'ANY

C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com

LOTERIA DE CATALUNYA

«S'ha acabat el bròquil! Avui cuina amb la mare»,
de Carme Cerdà Ibáñez

per Germán Bartolomé, editor

Carme Cerdà Ibáñez
El Punt Volat
136 pàgines
PVP 15 €

S'ha acabat el bròquil

Carme Cerdà Ibáñez

Avui vinc a parlar-vos d'un llibre cuinat —mai més ben dit— des de les entranyes d'El Punt Volat. Tots els nostres llibres ho són, però aquest ho és especialment, perquè l'autora és la meva mare. Qui ens coneix, sap que som una família on el menjar i els àpats són molt importants per a nosaltres. Hi ha gent per a qui menjar és un tràmit per seguir vivint, com ho és dormir o respirar, i poden menjar drets, ràpid o endur-se qualsevol cosa a la boca sense importar-li gaire si allò té més o menys gust. A casa nostra, les hores dels àpats han sigut sempre sagrades: no es comença fins que no hi som tots, sempre fem dos plats, postres i cafè, i, fins i tot, els dies que toca verdura, fem que aquell plat tingui algun acompanyament especial: un bon all i oli, uns fesols del ganxet per acompanyar aquell bròquil bullit o unes costelletes de xai com a segon, per allò d'animar l'estómac després d'unes mongetes tendres amb patates. És tanta la devoció que tenim pel menjar, que a mi sempre m'ha fet por que els millors plats que s'han fet a casa es perdessin o que d'aquí a trenta anys volguéssim fer el fricandó de sempre i acabéssim dient «sí, és bo, però no és igual com el que feia la iaia o la mama». És a dir, la intenció d'aquest llibre no només és conservar les receptes dels plats de sempre, sinó també els trucs, els detalls o els petits cops amagats que els de casa han fet servir sempre per a què un pollastre amb escamarlans passi de ser bo a ser excel·lent.

Ara bé, què us hi espera, rere les pàgines de *S'ha acabat el bròquil! Avui cuina amb la mare*? Un llibre de cuina molt senzill, com

els que es feien abans; amb plats tradicionals, sense imatges, ni il·lustracions, i amb la recepta explicada d'una manera concisa i entenedora. L'hem dividit en tres parts: primers plats, segons plats (subdividits en plats de carn i de peix) i, per últim, les postres. Així doncs, podem trobar-hi plats com ara unes lleties amb xoriç, crema de carbassa, pastís de carn, filet amb salsa de porro (és boníssim i molt fàcil de fer!), uns fideus amb bacallà o un rap a l'all cremat.

El més curiós de tot plegat és que la Carme no en sabia gaire, de cuinar, quan va arribar a Blanes ara fa més de quaranta anys. És aquí, al nostre poble, on va començar a defensar-se amb els fogons, cada cop amb més traça. I és aquí on també gent del poble, veïns i amistats, la van anar aconsellant amb quins plats havia o no de fer, quin truc secret seria l'adequat o quins ingredients eren més idonis per passar a un estadi superior, culinàriament parlant. Per tant, aquest llibre no només és un intent per conservar els plats que hem menjat a casa des de petits, sinó també un homenatge a tota aquella gent del poble que, sense voler-ho, impregna les pàgines d'aquest llibre.

Per acabar, només vull recomanar-vos aquest llibre i recordar-vos que ha estat cuit a foc lent i, per tant, podreu sucari-hi pa. Podeu aconseguir *S'ha acabat el bròquil! Avui cuina amb la mare* a totes les llibreries de Blanes o a la botiga en línia de l'editorial (botiga.elpuntvolat.cat). ■

Bones festes!

Llibreria Ça Trencada

C/Roig i Jalpi, 10,
17300 Blanes Tel. 972 35 51 67

Bones
Festes!

**CCC
LLORET*2023**
Capital de la
Cultura
Catalana

Lloret.cat

Ajuntament de
Lloret de Mar

DESEMBRE

Teatre de Blanes

Rialles - Ara ve Nasdal

Diumenge 4 de desembre
17.30 h

La tierra y el barrio

Ana Alfaro, Danillo Facelli
i Hugo Martínez
Diumenge 11 de desembre 19 h

La voluntaria

Cinema Gaudí
Dijous 15 de desembre
20 h

Cinema & Big Band

Divendres 30 de desembre
20 h

Pl. Dies Feiners

Concert de Nadal

Diumenge, 18 de desembre - 12 h
Banda i Cobla Col. Sta. Maria de Blanes

Festa del Tió

Diumenge, 18 de desembre - 17.30 h
Amb l'Esbart Joaquim Ruyra

Exposicions García-Tornel

Salvador Freixas

Del 18-11 al 11-12

Natura tàctil

Del 16 al 31-12

Passeig de dintre

Pessebre tradicional

Del 2 de desembre al 8 de gener

CULTURA BLANES